

భారతవర్షము: సంధిసభ.

ప్రజల కర్తవ్యము.

డిసెంబరు 1 తేది మరాఠాపత్రికయందు దిల్లు ప్రకటిత మైనది:— సంధిసభకు తాను దయచేయును నని విల్సనుమహా శయ్యును తనయుడేమును వ్యక్తికరించియుండెను. అదృష్టము వలనో, దురదృష్టమువలనో? సంగ్రామనిబద్ధములైన అల్పాధికార రాజ్యముల భావిభాగ్యము ఆ సంధిసభయందు నిర్ణీతమగును. సంగ్రామనిబద్ధములైన జాతులు తలాపి అల్పజాతులు గత శాతుగున్నర వత్సరములనుండియు నష్టకర్షణలను పడినవి. ప్రకృతమరణము అల్పరాజ్యముల ప్రాణములను తమ పిడి కిక్కిరింపుచున్నది. పెట్టుకొనియుండిన మహారాజ్యములు అల్పరాజ్యముల స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుదుమని కంకణముగట్టుకొనుట వానిమహాభాగ్యమే. బలవంతులు దుర్బల రాజ్యములను హింసించిన సంగతులన్నియు విరోధారాజ్యేతిహాసములందుకలవు. మానవమండలియందు విరోధము కావలసిని సభ్యతాలక్షణములకంటెను మానవుల జాతుల తామసభావమే వ్యాప్తమై యుండెను. జాతులయందు ఉదయించిన పరస్పరస్పర్ధవలన బలవంతులు బలహీనులను లొంగదీయునట్లు పరిణమించి బలవంతుల కొక్కరికే మనుగడ యందునకు రాక్షస సిద్ధాంతము బయలుపడెను. యథార్థ మానాదించి జాతుల వ్యవహారములను గమనింపవలసినప్పుడు సభ్యతా భావము నిర్ణీతమైపోయినదని తేలును. కేవలము ఒక రాజ్యమునాపమైన ప్రభుత్వముకంటెంచి జేరవలయును పొంది పరమాత్మప్రసాదములందు తాము నిరాటంకముగ నివసించుటయే జన్మకు ఫలమని విరోధజాతులు గ్రహించుటకు ప్రచండసంగ్రామసంజనిత మైన పీడ యంతయు కావలసి వచ్చియుండెను. ఎవరికి ఏలైనట్లు వారు జీవయాత్రను గడపి ఇతరుల నట్లుచేయనిచ్చు తత్వాగ్రహము మానవజాతి ముందు మాత్రమే గుర్తించియుండెను. కాని ఆ తత్వాగ్రహము జాతుల వర్గమునందు కనిపించియుండలేదు. నిష్కల్మష భావముతో ఆంగ్లలు జర్మనులతో యుద్ధమునకు దిగియుండుదురు. వారు దుర్బలరాజ్యరక్షణార్థమే రణరంగమునకు దుమికిరి. కాని మానవులకు సహజముగా కావ్యోత్సాహమువలన ఆంగ్లలు వైరము తమ సంగ్రామాద్వేషములను నిర్ణీతము చేయుట కొకసంఘము నేర్పాటుచేసికొనవలసి వచ్చెను. తత్వజ్ఞుని యగు విల్సను మహాశయ్యుడును, ఆ మెరికా జేతమును విరోధారణక్షేత్రమునందు విచ్ఛించినప్పుడు తులనాత్మకమునందు సంగ్రామస్వరూపము మారిపోయెను. వారి యాగమనమువలన ఉద్ధరణదూర మైన స్వాధీనపరితజాతుల సాధారణములకు సహజములగు సభ్యతాత్వాదకముగను యుద్ధము పరిణమించెను. జరుగబోవు సంధిసభ వానికి యుక్తిదము కాగలదు. కావున అది గత శాతుగున్నర వత్సరముల నుండియు పడిన కష్టములు వృథాకాతేదని నునువలసి యుండును. తమ జీవితమునందు దట్టి యువకాశము వీరకవివారములు వారిని జూచి ముచ్చటపడుదురు.

విరోధారాజ్య వ్యవహారముల యథార్థస్థితి విల్సను మహాశయ్యునకు వ్యక్తమైయున్నది. వారు తామిచ్చియుండిన యువస్వాసములందును తాము పంపయొడిన సంజేతులందును శత్రుమిత్రవిభేదము లేకుండ ప్రతివారును గ్రహించు నట్లు వ్యవహారములందు నిష్ఠు నమల నని వ్యక్తపరిచి, వ్యాధిగ్రస్తమైయున్న భాగములను ఖండించివైచి చికిత్సచేయుదునని తెలియజేసెను. పోలండు జేతపురుగ్గళ వారినయినప్పటిని తాండవమాడుచుండెను. రుస్సా ప్రకటనలను, తురుష్క సుల్తానులు నిరంకుశ భావముతో హింసించిన దురదృష్టవంతుల మహాకారములు ప్రజాప్రియమైన వాసుననున్న కెక్కినది. దుష్టుల పాలై ఆధోగతి బొందిన బెల్గియము స్వయంప్రజల ఆర్తనాదములు వార్తాప్రణామములందు గొంగురుమనిమోగి “దుర్బులులను బలవంతులు హింసించి తమలాభనష్టముల ననుసరించి లొంగదీయుదురా? బాహుబలప్రయోగము తప్ప మరయే యధికారములేని ప్రజలవిదాద బలవంతులు తమ యధికారమును చలాయించివారి భాగ్యమును నిర్ణయించుదురా?” యను భావములు యువార భావనమన్నితమైన వారిస్పృహయందుండి వెలువడెను. తనజేత విషయములందు తాను స్వతంత్రముగ వ్యవహరించుకొనుటకు విధింపబడినప్పుడు కేవలములందరి “వెనుకబడినందుండిన యుద్ధంతులవారి కండ్లకు గట్టి నట్లుండెను. తమ జేతవ్యవహారములందు కూడ బాహ్యతానితమును, నిరంకుశము నగుటలను ప్రజలను వశము చేసి కొని వారిని పాలింపవలయునా లేక తన యిష్టానుసారముగా నా? యను గంభీర

జేతమును వాడు ప్రకటించినప్పుడు ఆ “స్వరాజ్య” సంపాదనము నకు జరుగుచున్న సంధిసభమునే వాడు స్పష్టముగ నుద్దేశించిరి. ఇట్టి యుద్ధము రాజకీయసమస్యలను పరిష్కరించు విషయమునే సంధిసభయందు సమావేశమగు జాతులు యొచింపవలసి యుండును. మహాతత్వజ్ఞుని యగు విల్సను మహాశయ్యుని ప్రాణాపత్త్యనుక్రిందను ఆక్రంద సమావేశమగు జాతులు మానవమండలికి కావ్యోత్సాహము కలుగునట్లు వర్తింపగలవని నమ్మవలసి యుండును.

కాని భరతవర్షపు సంగతేమిటి? భారతప్రతినిధి కక్కడ ప్రవేశించుట కధికారమునుమా? ఆ సమావేశముందు భారత నాటికి చెంది యుండురా? విల్సను మహాశయ్యుని సూచించుటకు భరతవర్షము నిశ్చయించుకొని సంధిసభయందు సమావేశమగు జాతుల సమ్మతిమునకు అతిపురాతనమైన భారతవర్షము తన ప్రతినిధులను పంపుకొని తమ యోగములను వారు ప్రకటించుకొనుటకు వీలుండునట్లు వారిని కోరవలసి ప్రస్తుతపు స్థితిగతులను బట్టి మానినయెడల భావిదక నిరాకారము మై యున్నది. భారతవర్షమును నిర్లక్ష్యము చేయుటలేదని లాముజార్జి తాము భరతవర్షమునకు పంపించిన సంజేతు నందు వ్యక్తికరించిరి. ఆంగ్ల ప్రతినిధులతో బాటు భారత ప్రభుత్వముయొక్క లైసె ప్రతినిధులు సంధిసభకు పోవుటకు వారంగీకరించిరి. ప్రబోధ భారతపు టాకెయముల నిది సంతృప్తి పరువకలదు. అధికార ప్రతినిధి అధికారిమాత్రమే యుండును. భారతజేత వ్యవహారముల పట్లను, ఉభయజేతముల మధ్య సంబంధమును వారు ఎత్తెను. ఒకజేత నట్టి విషయమును వాని ఎత్తును రుజుకొనినను వారు అధికారవర్గపు భావములనే వ్యక్తపరుపవలసి యుండును. అధికారేతర భారతమునకు ప్రతినిధినిచ్చుటకు లాముజార్జి యుద్దేశించి యుండును, ఉద్దేశించి యుండక పోవచ్చును. కాని పని పట్టినప్పుడు భారతసభిప్రతి, ఆనబెట్టున సర్వప్రసన్న సింహమును భారతవర్షము తన ప్రతినిధులగు సంధిసభకు పంపివట్టుగనే భావించెను. వారిద్దరును ప్రభుత్వముయొక్క యుండుట వలన తమ మనోభావములను వ్యక్తీకరించుట కెన్నియో యాటంకము లుండును. వికసిత మహారాజావాదు కూడ సంధి సభకు దయచేయుదురు కాని, వారికి ప్రజలతో సన్నిహిత సహవర్త్యము లేకపోవుట వలన భారత ప్రజల రాజకీయజాత్యములను వారు వ్యక్తీకరింపజాలరు. భారత ప్రతినిధిమండలి యని వ్యవహరించుచున్న పీఠందరుకు తమయువోగ్యకలమును బట్టి మాడ భారతీయుల యంతాశయములను గుర్తించజాలరు.

ఇంతకును భారతవర్షము జేసిని వాంఛించుచున్నది? విల్సను మహాశయ్యునివలన నిర్వచితమై ఆంగ్లామాత్యుని వలన సంగీకృతము లైన తత్వాగ్రహములకు భారతమునకు వర్తింపజేయుచున్న భారతీయులు కోరుచున్నారు. జేత వ్యవహారము లందు తమకు స్వపరిపాలనము లభించు నిమిత్తము గత యేబది యేండ్ల నుండియు భారతీయులు నిరంకుశాధికారవర్గముతో వెనుకబడినందున యున్నారు. వారి కది లభింపకుండ వారు నిరంతరము చేయుచున్నారు. నిర్భిన్నమైన నిరంకుశాధికార వర్గాధిస్థానమైన పాలనము వలన భారతవర్షము దుర్భరస్థితి ననుభవించుచున్నది ఆ నిరంకుశాధికారపుటపరక లోకమునకు వ్యక్తమైయున్నది; భారతీయులందరకు నది హాస్యాస్పదముగ నున్నది. కారణముండినను లేవన్న సర్వదా నిరంకుశాధికారి వర్గమునకు రాజద్రోహ అరాజక భయము కలిగి లోకమును ప్రేమింపజేసి, ప్రజల స్వపరిపాలనాకాంక్షను క్రొందించే జాచుచున్నది. భారతపాలనావ్యవస్థ యొక్క హింసదళము యుండెనో యుద్ధమువలన లోకమునకును, ఆంగ్లప్రజాస్వామికమునకును వ్యక్తమైపోయినది. యుద్ధయుద్ధవృత్తాంతముగ మహావకారియై పరిణమించినది. జర్మనులకు గుర్తయిన జేతముల వారి మిత్రజేతముల రాజకీయ వ్యవహారములనే గాని మిత్రమండలి పాలనము క్రిందను, ఆమెికావారి పాలనము క్రింద నుండిన జేతముల వ్యవహారములను కూడ పరిష్కరింపవలయు నని విల్సను మహాశయ్యుని భారతవర్షము కోరుచున్నది.

స్వాతంత్ర్యములకు పాత్రాపాత్రభేదములు గాని కుల భేదములు గాని విధి నిషేధములుగాని లేవు. ఆసియాఖండపు సరిహద్దులందొక గీత గీచి ఫలనిర్ణేతముచేసి ఆప్రాంతము చాటి విల్సను నిర్వచించిన ధర్మ మన్నయించగూడదని చెప్పటకు వీలు లేదు. అందు నివసించు జాతులవర్గ భేదములనుగాని రంగు భేదములనుగాని పాటింపక సర్వజేతములందును సత్యముప్రకాశించును. భిన్న జాతులనుసరించి ధర్మ, న్యాయ, స్వాతంత్ర్యము

నేత్ర యంత్ర గారములు.

కూలివాండ్రు సమ్మె.

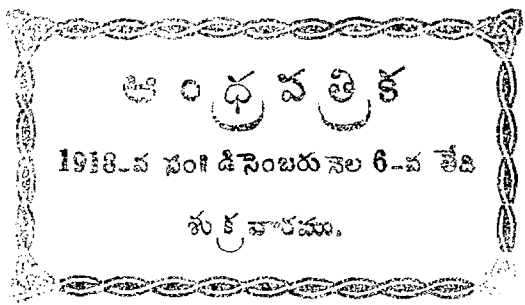
వాడియాగారి యువస్వాసము.
నేత్రము యంత్ర గారములు మూసివేయబడియున్నవి. కూలివాండ్రు పరిస్థితు లేమియు మారలేదు. మరల నిన్ను పాశుంకాల మొకసభ జరిగినది. వాడియాగారు ఆ గాని సాధిపత్త్యము వహించి, కూలివాండ్రి క్షేపణదినము లలో బాధపడకుండ చేయుటకు నగరమున మిట్టాల్లు వనూ అచేయుచున్నవని చెప్పిరి. కూలివాండ్రి ఇండ్లలో ఆడవాండ్లు వారిని చాలతొందర పెట్టుచు, ఏవోవిధముగా యంత్ర గారాధిపతులతో సంప్రదించుకొని పనిలో చేరమని బాధ పెట్టుచున్నారని తెలియుచున్నది. కాని కూలివాండ్రిపరిస్థితులు ఆడవాండ్రికు తెలియవు. వారులులనుట సహజము. అయినను నగరవాసులకు సంతతి సందర్భములు బాగుగా తెలియుచున్నవి. ఈ కరవుకాలములో బిన్నికం వెనివారు యంత్ర గారములను మూసివేసి కూలివాండ్రిను తెల్పుచున్న బాధలను వారు కన్నులారా ఆచరించుచు మాచుచున్నారు. నాగపట్టణములోని కార్మికసంఘము, ట్రాబండ్ల నాకరుల సంఘములు కూలివాండ్రిపట్ల పాశుభూతి మాత్రమే వున్నాయి. కావున ఇట్టి సమయమున ధైర్యము వహించి ఏకమైకముతో నున్న కూలివాండ్రి కష్టములు సాధ్యమైనంత త్వరలో నివారణ కాగలవు. కార్మికసంఘాద్వేషముల నిర్వహించుట కూలివాండ్రికు ప్రకృతిమ కర్తవ్యము. నేరస్థులను కనుగొనుటకు కూలివాండ్రి ఎన్నియో ప్రయత్నములు చేసికొని నేరస్థులు ఫలనివారని కనుగొనుట కష్టపరముగా నున్నది. కావున ఇట్టి సమయమున యంత్ర గారాధిపతులు యంత్ర గారములను తెరువకపోయినయెడల నేరమరియు వారిమీదనే యుండగలదు. కూలివాండ్రి తొందరపడి తమ యాదర్శముల కొనసాగించుట ధర్మమని వాడియాగారు చెప్పిరి.

యంత్ర గారములు నేత్రము తెరువదనందున మరల నేటిపాశుంకాలము మరొక కూలివాండ్రిపట్ల జరుగును.

లంగు విధి కక్షేపము లుండగూడదు. ఆ భావార్థ ప్రేరేపక విల్సనుమహాశయ్యుడు “ప్రజలందరకును, జాతులన్నిటికిని ధర్మ ప్రతిపాదనమునందు సమానప్రమాణ ముండగూడదా? బలవంతులు తమయిష్టానుసారము చేయవలయునా? ప్రతికృతిలేకుండ దుష్టులు కష్టములను పొందవలసినదేనా!” యని శత్రువులను మిత్రులను కూడ నుద్బోధించెను. భారతవర్షపు ప్రజలు తమ జేత వ్యవహారములందు కూడ బాధ్యతామాన్యమును నిరంకుశాధికారపూరితము నగు పాలనమునకు వశపర్యై యుండవలయునా? తమ ఇష్టానుసారము వారు తమ జేతమును పాలించుకొనిచ్చెదరా? భరతవర్షమును గురించి సంధిసభయందు దిల్లు ప్రశ్నించుట సంభావ్యము. విజేతపాలనమునకు వశపర్యై యున్న జాతులకు “స్వయం నియంతృత్వ” ధర్మమును వర్తింపజేయుచు నని విల్సను మహాశయ్యుడు మిత్రమండలికి తెలియజేసెను. వారు భారతవర్షముపట్ల కూడ నట్లు వర్తింపజేయురా? భరతవర్షమునందలి అధికారవర్గపు లాభ నష్టములను గాని తమ పలుకుబడికొరకును, విజేతాశ్రయము కొరకును భిన్నముగ వ్యవహార పరిపాలనమును గోరు, ఆంగ్ల ప్రజల లాభ నష్టములను గాని పాటింపక ప్రపంచ కాంతి కొరకు ధర్మబుద్ధితో భారతప్రజల ఆశ్రయోద్దేశముల ననుసరింపవలయు నని విల్సను మహాశయ్యుడు ఆంగ్లామాన్యమును కోరడా?

ప్రస్తుతపుడతడు తగిలట్లు ప్రకటించవలయునని మేము భారతీయులను కోరుచున్నాము. జాతుల కట్టి తరుణము తరుచు లభింపదు. జేతమునకు యుక్తికలగనున్నది. అది ప్రకృతిమ కలగవలెను; లేకపోయెనయెడల నెప్పటికిని కలగ నేరదు. భారతవర్ష మిప్పుడు చలించి సంధిసభయందు భారతవాడి నాల కింపవలయునని భగీరథప్రయత్నములను చేయవలయును. భారతజాతీయగుభ డిసెంబరుమాసమునందు గూడును. దీనివిషయమై నిర్ణీతమౌదయముతో ప్రజాప్రతినిధులు సభకుదయచేయవలయును. తావత్పర్యంతము జేతేయమును కోరుసంఘములు సభజరిపి భారతవాడిని సంధిసభయందు ఆలకించి తీరవలయునని కోరవలసియుండును. దీనివిషయమై పనిచేయుచుని ఆంగ్ల జేతములోని మన జాతీయసంఘమువారిని జేతేయ సభాకార్య నిర్వాహక వర్గమువారు కోరవలసి యుండును. భారత ప్రజల యథార్థ ప్రతినిధులను సంధిసభకు వెళ్లుట కధికార మిచ్చవలయు ననియు లేదా స్వయం నియంతృత్వ ధర్మములను భారతవర్షమునకు కూడ వర్తింపజేయుచునని ప్రకటించుడనియు వారు ఆంగ్లప్రభుత్వమును కోరవలయును. పార్లమెంటునందలి భారత బాంధవులను ఇతర బాంధవులను సమీపించి భారతీయుల కోరిక సమీక్షనదని నచ్చజెప్పవలయును. భారతీయులు కక్షేపంచ లేకుండ పనిచేయవలయును. వారి జేతమునకు త్వరలోనే విముక్తి కలగగలదు.

అంధ్రోద్యమము.
 మొదటి యై దాంధ్ర మహాజనసభలయందలి
 గాథాన సమూహ్యముల, సభాభ్యుత్థుల, యువశాసన
 ముఖ, వారి విశేషములు, సభా కీర్తనములుగలవు.
 టెల్యూ 1-8-0. పోస్టేజీలేదు.
 అంధ్ర ప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, 7, కంబు కట్టినది,
 మదరాసు.

ఫిజీదీవులు: భారతీయులస్థితి

సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు డిసెంబరు మాసపు మాడరక్ రివ్యూపత్రికలో ఫిజీదీవులందరి హిందూదేశీయుల స్థితిని కనుల గట్టినటుల వర్ణించుచున్నారు. ఇంకొక వ్యాసముతో వారి రెండవ నివేదికము పూర్తియగును. స్వార్థము వీడి, విశాల హృదయముతో దుర్బలులగు నన్యదేశీయుల కష్టవిధులముల గనిపెట్టి, తన్నివారణార్థము పాటుపడెడి ఆంధ్రాను, బిసెంటు, పుడే రాఫ్ మొదలగు నాంగ్లేయులుండుటచేతనే, ఆంగ్ల జాతి ప్రఖ్యాతి సంగతీంపబడుచున్నది. ఆంధ్రాను గారితనరకుచు ఇండొచరు పద్ధతియొక్క చరిత్ర, దాని ఫలితములకూర్చి, వివరించియుండిరి. ఈ మాకు ఫిజీదీవులందరి భారతీయుల నైతిక స్థితి గూర్చి వర్ణించుచున్నారు. ఈ వర్ణన, జడివిన కొలదియు, హృద్యేదకరముగ గన్పించుచున్నది. భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యము, ధనసంపద, శరీర దార్ద్రత, మొదలగునవి తరిగి పోయినను, వారి వ్యక్తిత్వము నింతవరకును నిలిపినది వారి నైతిక సౌప్యమని చెప్పవచ్చును. ఫిజీదీవులలో భారతీయులు ముఖ్యముగ గోల్ఫ్వియదీ సీతి యని తెలిసినపుడు ఎవరి కయినను సంతాపము గలుగక మానదు. ఫిజీభారతీయులు తమకు మిగిలిన ముఖ్యసంపదను గోల్ఫ్విపుట వివాదకరము. వివాహబంధమునకు భంగము గలిగినది. తన్మూలమున బలవత్కరణము లతిశయించినవి. భార్యభర్తను విడిచి పెట్టుట సామాన్యచర్య యయినది. ఇంకను బహిరంగముగ దెలుప నసహ్యకరముగ నేరములు వృద్ధియైనవని, ఆంధ్రానుగారు దెలుపుచున్నారు. ఇందుకు, ప్రజలే బాధ్యులుగాదు. దీనికి మూలకారణమంతయు, ధనార్జనము నింతమై కూలీలను యిష్టము వచ్చినటుల గొంపోవు పద్ధతియే యునుట, తథ్యము.

వైవాహిక చిద్రములే భారతీయుల మనముల నాందోళపరచుచున్నవట. ఈ విషయమై వారిలో నశాంతి రానురాను అతిశయించుచున్నది. ఇండొచరుపద్ధతి ఆపివేసుబడి, హైందవ ప్రవాస మరికట్టుబడినను, ఉపశాంతి మాత్రము గలుగుట లేదు. ఇండొచరు కంట్రాక్టుల కాలమొకను కూలీల నేకులకు ముగియలేదు. అటుల ముగిసినవారిని హిందూదేశీయునకు గొంపోవుటకైనను స్థిమత్తు లభించుట లేదు. కూలీల పిల్లలు, తలితండ్రులకన్న నెక్కుడు దురభ్యాసములకు లొంగుచున్నారు. చాల సందర్భములలో, పిల్లవాని తండ్రిపేరే దెలియదు. ఇంత యేల? కుటుంబజీవన మనునది యసంభవ మగుచున్నది. పిల్లల నేరము లిందుచే, వివరీతముగ బెరుగుచుండుటలో వింత యుండదు. ఆంధ్రానుగారు, మిషనరీలు, మొదలగు నితరుల గూడ విచారించగ, వారు గూడ నిట్టి దుఃఖ పూరితముగ కథనే దెలుపసాగిరి. భారతీయ పరిశ్రామికు లా ద్వీపమునందు రాకముచుపే, స్వదేశమునం దవినితపరులుగ నున్నారని, ఫిజీవారు దలచుచున్నారు. కాని ఈ యూహ ఎంతమాత్రము సరిగాదు. ఇండొచరు పద్ధతినూడి బయట పడి గ్రామజీవనము జేయుచున్న కూలీలస్థితి ఫిజీదీవు

లందే చాలవరకు బాగుపడుట జూడ, ఇండొచరులు పూర్తిగ దొలగిన పిమ్మట భారతీయులకున్నతస్థితి ప్రాప్తించ నున్నదని యూహించవచ్చును. కూలీలలో పెచ్చుపెరుగు చున్న యవి నీటికి ఆంధ్రానుగారు రనేక కారణముల దెలుపుచున్నారు. మొదటి కారణము, కూలీలను గొనిపోవు పద్ధతి యని చెప్పవచ్చును. కూలీలుగ గొనిపోబడినవారిలో నధిక సంఖ్యాకులు మోసపూర్వకముగ దీసికొనిపోబడినవారే. రిక్రూటింగు ఏజెంటు లీ ఫిజీదీవులవారు. వీరికి తలకింత చొప్పున ధన మొసగబడును. అందులో, మగవారికన్న ఆడువారిని దీసికొని వచ్చుచో, ధన మధికముగ నీరుబడును. ఇట్టి ఏజెంటులు ధనాకాంక్షచే, నెట్టి దురాగతమున కయినను పాల్పడుదు రనుటకు సందియము లేదు.

రెండవ కారణము, స్త్రీపురుషసంఖ్యా తారతమ్యము. చాలకాలమువంతును మగవారు 100 మందికి ఆడువారిని కిరి కన్న తీసికొనరా గూడదను ఉత్తరువు ప్రబలియుండెను. పిమ్మట, హైందవ ప్రభుత్వమువారి ప్రోద్బలముచే, ఆడువారిసంఖ్య 100కి 40 వరకు పెరిగెను. అంతటితో నీ సంఖ్య నిలిచిపోయెను. ఇట్టి తారతమ్యము ప్రబలియుండునపుడు, స్త్రీ పురుషులలో అవినీతి పెరుగుటలో నాశ్చర్య మే ముండును? మూడవ కారణము, కూలీలు నివసించెడి వసతి గృహములు. ఇటీవల, తోటయజమానులు వంచ దార పరిశ్రమవలన వివరీతపులాభముల గడించిరి గాని యీలాభములో నొక విభజనయినను కూలీల లాభము నిమిత్త ముపయోగించలేదు. ఇప్పుడిప్పుడే కొంత సంచలన మీమిషయమై గలుగుచున్నది. కూలీల ఇండ్లలో సరియగు గాలియైనను బ్రవేశించుటకు నీ యుండదు. వరి శుభ్రమునకు దాపులేదు. ఒక గృహములో 24 గురు పురుషులును, 6 గురు స్త్రీలుండెదట. మరి యొకగృహములో 19 మంది పురుషులును, 6 గురు స్త్రీలును నివసించుచుండిరి. పెండ్లియైనవారు వేరుగ నివసించుట కెక్కడను అవకాశము లేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో కుటుంబపవిత్రతను, నైతికసంపదను, సంరక్షించుకొనుట దుర్లభము. వివాహితులకు ప్రత్యేకపు రేపాలుల గావించుట కెంతయో వ్యయముతో నిమిత్త ముండదు గాని, యజమానులకు కూలీల నీతివిషయ మంత ముఖ్యమని దోచలేదు.

నాల్గవ కారణము, స్త్రీలకు వైద్యసహాయ మిచ్చుకీ స్త్రీవైద్యులు లేకుండుట. రాజప్రతినిధిగారి విషయము కొంత శ్రద్ధ వహించి, తగిన చర్యకు గడంగుట సంతోషదాయకము. తోటలలో కూలీల జీవన మతిదుర్భరముగ నుండుటచే, ఆత్మ హత్య లధికమగుచున్నది. పురుషులు తమ దుస్థితిని మరచుటకు, దుర్మార్గవృత్తుల నవలంబించుచున్నారు. స్త్రీలు స్వల్పసంఖ్యాకులై బాహ్య ప్రపంచసంబంధములేక, పురుషుల దురువృత్తిలోబడుచున్నారు. దీనికితోడుగ, హిందూ మహమ్మదీయ శాస్త్రానుగూణ్యముగ గావించబడిన వివాహములు చెల్లదగినవి గావని ఫిజీవార లనుటచే, వివాహబంధము సడలిపోయి, అనేక కీడులు సంభవించినవి. నూతనముగ నొక వివాహ శాసనము గావించబడినది. ఈ శాసనముక్రింద స్థితి గతులు కొంతవరకైనను బాగుపడునని యూహించెదము. హిందూ గృహములలో నుండెడి పవిత్ర బంధము లన్నియు, ఫిజీ దీవులలో రూపుమాపినవి. పిల్లలు పెద్దలు అవినీతిలో బెరుగుచున్నారు. గాంధీగారు సూచించినటుల, కూలీల రిక్రూటర్లు

సంసారములనుండి స్త్రీపురుషుల నెడబాపి, ఫిజీదీవులకు బుపి. పల్లె గ్రామములం దుండెడి సాధువులగు భారతీయులు నూతనపరిస్థితులలో పడలివేసుబడి, యజమానులక్రింద బానిసతనము ననుభవించుచు, సద్గుణముల నన్నిటిని కోల్పోయి, సాంఘికపు కట్టుబాటుల వీడి, తమకును తమ దేశమునకును అపకీర్తి దెచ్చుటలో వింత ఎన్నియు లేదు. మలయాద్వీపములో ఇండొచరుపద్ధతిలేక, కూలీలు స్వేచ్ఛగ నున్నారు. కాని ఫిజీదీవులందువలె, ఆద్వీపమునందవి నీతి బెనుగ లేదు. అందుచే, ఇండొచరు పద్ధతియే ఈ దుర్దశకు కారణము స్పష్టమగుచున్నది. ఇండొచరులోనుండి బయటపడి స్వేచ్ఛ ననుభవించువారు సాఖ్యము ననుభవించుచున్నారు. ఈ కంట్రాక్టు లన్నియు పూర్తిగ రద్దయినగాని, అవినీతి రూపు మామోదు. ఫిజీదీవులలోనే, స్వేచ్ఛ ననుభవించుచున్న భారతీయులు యూరపీయరులలో సమానముగ తలయెత్తుకొని తిరుగుచున్నారు. వీరలనేకులు విశ్వర్యపంతులగుచున్నారు. భారతీయుల ముస్లింలని బాపుటకు ఆంధ్రానుగారు యుదుమార్గములను సూచించిరి. ఇండొచరు కంట్రాక్టుల నన్నిటిని వెంటనే రద్దుపరుప వలెను. అవివాహితులకు, హిందూదేశీయునకు నెడలి వివాహము జేసికొనుట కవకాశ మొసగవలెను. వివాహితులగువారలకు ప్రత్యేక వసతి గృహములు నిర్మింపబడవలయును. వైద్యశాలలలో స్త్రీవైద్యులను నియమించవలయును. సంగ్రామము ముగిసిన వెంటనే రాకపోకలకు స్థిమరు సౌకర్యముల నేర్పరుపవలయును. ఆంధ్రానుగారు స్వయముగ కష్టనుఖముల పరికించి, ఈ నివేదికను తయారు జేసిరి. అతిశయోక్తుల బలుకుటకు ఆంధ్రానుగారు పూచుకొనలేదు.

అటులయినను, మార్పు అను గౌరవనీయ సభ్యులు ఫిజీ శాసననిర్మాణసభలో ఆంధ్రానుగారి నివేదిక మంతయు అన్యతాపూరిత మని తీర్మానము పాపాదించెనట. హా రిక్కు అను తోట యజమాని యీ తీర్మానము నామోదించెనట. ఈ తీర్మాన మెక్కిగిముగ శాసన నిర్మాణసభవారితే సంగీకరింపబడెను. ఆంధ్రానుగారెంతయో జాగరూకతతో నిషయ పరిశీలనము గావించిరి. తోటయజమాను లేమాత్రము మేలు జేసినను వారిని తగినటులపొగడిరి. కానిఆంధ్రానుగారు నిష్పక్షపాతబుద్ధితో గావించిన విచారణా ఫలితము లా యజమానులకు రుచింపలేదు. యజమానుల దుశ్చరితములను కనుల గట్టినటుల వర్ణించుట, వీరికి మిగుల కష్టముగ తోచియుండవచ్చును. ఇండొచరు విధాన మూపివేయబడినను భారతీయుల దుస్థితి యొకను బాగుపడలేదు. మే మిదివర కనేకమారులు తెలిపినటుల భారతీయులు స్వదేశమున స్వాతంత్ర్యము బడసినగాని, విదేశములందు గౌరవించబడదు. స్వపరిపాలనా సాధనమే, వారి కష్టములనెల్ల గట్టెక్కించును. అందుచే, యీ ప్రధాన సమస్య పరిష్కారము నిమిత్తమై, హైందవ నాయకులు తమ యావచ్చుకీని కేంద్రీకరింపక తప్పదు.

సంధి

విల్సనుగారు 13-వ తేదిన ప్యారిసు నగరము జేరెదరు. వీరు అమెరికా ప్రతినిధులకు నాయకులుగ నుండి, సంధిసభలో పాల్గొనెద రని తెలిసికొనుట కెంతయు సంతసమగుచున్నది. ఈ లోపల, వివిధదేశ ప్రముఖులు తమ యిచ్చవచ్చిన యభిప్రాయములను వెలిబుచ్చుచున్నారు. వార్తలు లాంగుగారు, జర్మను అధినివేశ రాజ్యములు,

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో జేరవలె నని గోరుచున్నారు. రూజువెల్టుగారు విల్సనుగారు సూచించిన సముద్రస్వాతంత్ర్యము చేకూరుచో, మానవ స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము గలుగునని వాదించుచున్నారు. అనేకులు విల్సనుగారు సూచించిన 14 నిబంధనలకు మించిపోవుచున్నారు. వ్యవహారము గోరుట విషయమై వేరేవారు అభిప్రాయములు వెలువడుచున్నవి. జర్మనులు యుద్ధవిరామపు షరతులను కార్యాచరణలో జెట్టుటలో నాలసించుచున్నారు. అందుచే సంధిసభ యింకను వెనుకకు బోవునేమో యని తలపడుచున్నది. మిత్రమండలివారికివల ఆంగ్లదేశములో సమావేశమై, సంధిసభలో నివేదించుటకై కొన్ని తీర్మానముల సంగీకరించిరి. ఈ తీర్మానము లెవ్వయో బహిర్యతము గాలేదు. జర్మనీని తగు రీతికి శక్షించుట యవసరమే. కాని యుద్ధానంతరము శాశ్వతశాంతి సమకూరుటకు, విల్సనుగారి 14 షరతులను ఆచరణలో జెట్టుట యవసరము. శత్రుదేశములో నిరంకుశత్వమును మిత్రమండలి వారికి యుద్ధానంతరమునా సమయంలో రూపుమాపిరో, అట్టి భావముననే స్వాతంత్ర్యోద్ధరణమునకు గూడ సాయపడవలెను. ఆ సందర్భమున నేడేతెంచిన నేషను పత్రికా వాక్యము లెంతయు సముచితములగుచున్నవి. “నీచు, హర్లె నుబెర్గు నాటి ప్రజాదేశము, విపరీతపు దేవతల నాశ్రయించి ద్రిమ్మడిగినది కాని, నైతిక సంబంధ మగు తిరుగుబాటు సూచన లిప్పుడేపుడు పొడగట్టుచున్నవి. జర్మను ప్రజలలో నీతి ప్రవేశించుచున్నపుడు, అది మనల నే మాత్రము విడనాడకుండ కాపాడుకొనవలెను.”

“వైసి జెంటు విల్సనుగారు తొలి కడివడి సంవత్సరములో, తన సంధిషరతుల సంగీకరింపవలయునని ఉభయపక్షములవారిని గోరియున్నారు. ఉభయములను వీటి సంగీకరించిన సంతసమే. అటులగాక, 14 షరతులను, మిత్రమండలి వారి మిగిలిన ఉదారాశయములను, సఫలము గావించో, ప్రపంచము నంతటను వ్యవస్థ ము వాటిల్లును,” మిత్రమండలి వారి సమయమున యూరపు ప్రజల స్వత్యములనే గాక, స్వయంస్థయనుమాత్రము ననుసరించి ఆసియా, ఆఫ్రికా ప్రజల స్వత్యముల గూడ సంధిసభయందు గాపాడెదరుగదా! విల్సనుగారును, లాయడుజార్జి గారును ఏకీభవించి, తమ వాగ్దానములను నిరాఘాటముగ చెల్లించుచో, ప్రపంచదేశమును శాశ్వతముగ బునాదులపయి నిలువజెట్టి, ఎల్లరకతత్వతరు బాత్రులు కాగలరు.

క్రూరభువుగారి ప్రసంగము

భూపేంద్రనాథబానుగారి యువన్యాసమున కధ్యక్షత వహించుచు, క్రూరభువుగారు భారతీయుల యుద్ధసేవను ప్రశంసించిరి. మెస పోతుమియా, పాలెస్టీను రంగములలో అంత్య దినములలో, భారతీయులైన వారికి భారమునంతను వహించి విజయము బడసిరిని, వీరు నుడివీరి. హిందూదేశము, పారమార్థికతకు ప్రసిద్ధి గాంచిన దనియు, యూరపుఖండమునందెల్లను ఆంగ్లదేశమునకే నెక్కుడుగ పారమార్థికబుద్ధి గలదని ఒక జర్మను ప్రముఖుడు తమతో నుడివీరినయు, క్రూరభువుగారు కలిగిరి. అందుచే హైందవమతాసమయము బాగుగ కనుగొనిన కొలదియు, అభివృద్ధి కవకాశము గలదని, వీరు నుడివీరి. ప్రద్రాభగారు సూచించినటుల, హైందవవాదిర్పములు ఆంగ్లేయప్రముఖుల మానసవిధిని

బొరుచున్నవి. క్రూరభువుగారు మాత్రము, భారతీయులనాగిరికి లని ఆంగ్లేయహైందవులవలె దెలుకకుండుట సంభావ్యముగ నున్నది. క్రూరభువుగారి వంటివారు, హిందూదేశము తన ధర్మమును నెరవేర్చుటకు స్వయంస్థయనుమాత్రానుసారముగ వ్యవహరించిన బడయుట యవసర మని ప్రకాశించి, తదాశయలబ్ధికై కృషి సలుపుచో, వారి పొగడ్తుకు సార్థకత గలుగును.

విచిత్రకారణము

పంజాబు శాసననిర్మాణసభలో, మాంటాగూ విధానముగూర్చి చర్చించుచున్నపుడు, ఇతర సభలలో నున్న ఆచారమునకు వ్యతిరేకముగ ఉద్యోగ సభ్యులు గూడ పాల్గొనిరి. అందులో నొక ఉద్యోగి, పంజాబురాష్ట్రమున భారతీయులకున్న తోడ్పాటులను లభించేనేని, మద్రాసు వాసులను పంజాబీదేశములను వాటిని పూర్తిగ నాక్రమించెదరనియు, ఈ పితి పంజాబు దేశీయులకు నష్టదాయక మగును గావున, భారతీయులకున్న తోడ్పాటుల నొసగగూడ దనియు, వాదించెను. ఛాదరీలాల్ చందను సభ్యుడు వెంటనే లేచి పంజాబుదేశీయుల కీ యుద్యోగములు ప్రసాదించబడునాయని ప్రశ్నింపగ, అందుకు ప్రత్యుత్తరము లేకబోయెను. భారతీయుల బైకి రాసియకుండ, కొందరధికారులిట్టి యభ్యంతరముల సూచించుట, హాస్యాస్పదము. మాంటాగూగారు మాత్రము, భారతీయుల రాజకీయాభివృద్ధిని నడుపుచు, అధికారులే తగినవారని తమ నివేదికయందు సూచించి యున్నారు. మాంటాగూగారి విధానము ఆచరణలోనికి వచ్చునప్పటికి ఎట్టి నిరోధముల నెదుర్కొనవలయునో యూహించుట సులభము.

హైదరాబాదు మ్యునిసిపల్ సంఘము

సింధు రాష్ట్రముందలి హైదరాబాదు మ్యునిసిపలు సంఘపు హక్కులను బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిదివరకు దొలగించి యుండిరి. ఇటులనే పంజాబీ ప్రభుత్వమువారు రెండు మ్యునిసిపలు సంఘముల స్వాతంత్ర్యము దీసివైచిరి. బొంబాయి దొరతనమువారు తిరిగి యోచించి, హైదరాబాదు మ్యునిసిపలు సంఘమునకు స్వాతంత్ర్య మొసగుచున్నారు. స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలపై అధికారులు తమ యిచ్చవచ్చిన చర్య దీసికొనుట కధికార ముండునంతవరకు, ప్రజాపరిపాలనము నామమాత్రావశిష్ట మగుచుండును. అందు కనియే, కాంగ్రెసు సభవారు సంస్కరణ విధానమందలి నిరోధములను తొలగించిన గాని లాభ ముండదని, యద్వోషించిరి.

విశేష ప్రయోజనములు:— విశేషముల కేగగోరు వారికి ప్రయోజనపు చిట్టనిచ్చు విషయమున ఇండియా దొరతనము వారి కింకలలోయరు పయమించెదరు. రాష్ట్రీయ సంఘములను గూడ కేర్వరచెదరు.

నవంబరు 29 వ తేదీన వైకాం యాకా కల్లగొండలో ఆంధ్రసంస్కృతి భాషానిలము యొక్కయు, ఆంధ్రభాషయు క్కయు పురోవృద్ధికై ఆలోచించునిమిత్త మాంధ్రీయహాసన సభ యొకటి సమావేశమైనది.

డిసెంబరు 14 తేదీ శనివార ముదయమున ఎస్. ఎస్. బాపా నాకవై బొంబాయి కొత్తగర్నూరుగాకు పుకేకొ చెదరని బొంబాయి దొరతనమువారు పుకటించిరి. వీరికి మామూలు మర్యాదలు జరుపబడెను. 8-15 గంటలకు ఉదయము అపొలోబండరుదగ్గర దిగెదరు. ఈరోజునే విల్లింగ్డు పుభువుగారు ఆనాకమిడినే ఇంగ్లాండుకు సాయంకాలము 5 గంటలకు వెళ్లెదరు. పుకటించబడినది. ఈయన ఏడెక్ దగ్గరకు పోవువరకు వీరికి జరుగవలసిన మర్యాదలు జరుగును.

స్థానిక వార్తలు

హైకోర్టు:— క్రిష్ణము సెలవుదినముల సందరమున హైకోర్టు ఈనెల 28 వ తేదీ సోమవారమునది, జనవరి 4 వ తేదీ శనివారము వాటివరకు మూయబడును.

మదనపల్లి తాలూకాబోర్డు:— మదనపల్లి తాలూకాబోర్డునకు ఆనధికారాధ్యక్షుని సభ్యులు ఎన్నుకొను స్వాతంత్ర్యము రాబోవుమాసమునండి ఈయబడునని తెలియుచున్నది.

ఉపన్యాసము:— బ్రహ్మశ్రీ వి. సోమశేకరగారు తంబుకెట్టిపిడి యందలి 200 వెంబరు గృహమున ప్రతిభుక్త వారము, శనివారమురాత్రులయందు శ్రీచిద్భాగవతము నందలి విషయములను, ఆదివారమురాత్రులయందు శ్రీ శంకరాచార్యులవారి చరిత్రమును గురించి యుపన్యాసించురు.

ప్రాచ్యపరీక్షలు:— ప్రాచ్య పరీక్షల విషయమున మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు అక్టోబరు 25 వ తేదీ నాడు చేసిన మార్పులను మదరాసు ప్రభుత్వమువారు 1904 సం॥ ఫు ఇండియను యూనివర్సిటీస్ ఆఫ్ 25 వ నెక్ష ను ననుసరించి యాయబడిన అధికారిమునలన అంగీకరించినారు.

కలవలసోదరులవై ద్వాలయము:— నెల్లూరులో కలకలసోదరులచే నిర్వహించబడుచున్న ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాలయందు నవంబరులో 5849 మంది రోగులకువైద్య సహాయ మియ్యబడినది. అందు శ్రీలు 1844 గురు. పురుషులు 8505 గురు. ఆశుదినము వైద్యాలయమునకు వచ్చువారి సంఖ్య సరాసరి 178

దేశీయప్రార్థన సమాజము:— ఈడిసంబరునెల 8 తేదీ ఆదివారము సా॥ 8 గం॥ మదరాసు జూర్టిటవుక్ ప్లాగిట్ ముత్యామొదలిపిడి 29 నెం॥ వైశ్యసేకండో పాత కాలభవనమున సొక ప్రార్థన సభ జరుగును. చేపూరు మనీశ్వరయ్య కొంత కీర్తనలుగాను, పద్యములుగాను, మాటలుగాను దైవప్రార్థన సల్పును. శ్రీపురుష లెల్లవారు దయచేయ ప్రార్థితులు.

వివాహ శాసనము:— నిన్న సాయంకాలమునందు చింతాద్రిపేట హిందూమతసభ వారి సభ సోర్య, అందీ కాసనము ఆశాశ్రీయమనియు మతాచార కక్షకానికము లేని వారి కిట్టిశాసనములవలన కలుగబోవు అనర్థములను దేశస్వాస్థ్యమునకు భంగకరములనియు, కావున వెంటనే ఇట్టివర్తనల కర కారణభూతమగు బిల్లును ప్రోపి చేసి మతాచారములందు తామువహించుచున్న మాధ్యమ్యమునే ఇప్పుడును వహించుచు బిల్లును ప్రోపి చేయువలయునని తీర్మానించుచు ఆతిర్మానమును మదరాసు గవర్నరు గారికిని గవర్నరుజనరలు గారికిని పంపుటకు నిశ్చయించిరిని యొకరు వార్తయచున్నారు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయ సభోపసంఘము:

కొండ వేంకటప్పయ్యగారిట్లు వ్రాసున్నారు: వైసంఘమువారి సభ బెజవాడలోమాడపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారి హాసు హాలులోఈనెల 7 తేదీ శనివారమునను, 8 తేదీ ఆదివారమునను, ఈక్రింద నుదాహరించిన విషయములను తీర్మానించుటకు సమావేశమగును గాన తాము తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు. సభ 7 తేదీ సాయంకాలము 3 గంటలకు ప్రారంభ మగును. (1) (Franchise Committee) వారికి ఈసంఘము పక్షమున పంపవలసిన నివేదికము. (2) రాబోవు దేశీయహాసన సభలో సంస్కరణప్రణాళిక తీరుమానములను మార్చురలిన ఆవశ్యకత, (3) జీ. రామేశ్వరరావుగారి అభిభూత సభోపసంఘ సభ్యత్వమును గూర్చిన యాత్రము. (4) లండన్ పట్టణములో దేశీయహాసన సభ జరుపుట, తిలక్ గారిని సంధిసంఘములో సభ్యులుగా చేర్చుటకు ప్రయత్నములు మొదలుపెట్టవలసిన గూర్చి. (5) అరసరములగు నికరవిషయములు..

మార్గత్ మహిళా విద్యాలయ భవన నిర్మాణము నిమిత్తము ఒక ఘూర్ణర వారి రత్నము 25 వేల రూప్యములను గుప్తదాన మొనర్చెను.

విరోధా యుద్ధ విరామము

(రైతుల విజయము)

ఇంగ్లాండు

మార్చి 10

పారిసు, నవంబరు 30:—నిన్నటి సాయంత్రము బ్రిటిషు రాయబార వ్యవస్థాపకుడు బార్క్లెయ్ గారు మార్చి 10 ఫాకు గారికి ప్రకటన వ్రాసినందున ఇచ్చిరి.

భూవేంద్రనాథ బానుగారి యువన్యాయము.

లండను, డిసెంబరు 1:—లండను నగరమున కళాభివృద్ధి సంఘమున క్రూరప్రభుత్వంబు అధ్యక్షత్వంబున జరిగిన సభలో భూవేంద్రనాథ బానుగారు నవంబరు 19 వ తేదీ రాత్రి హిందువుల జీవితమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. “యుద్ధసందర్భమున ఇండియా జేతము చేసిన సహాయమునకు మన మందరమును కృతజ్ఞతతో ప్రకటించుచున్నాము. ఇండియానుండి వచ్చిన సేనా సహాయమును మాత్రమే ఆలోచించిననుగూడ అత్యధికమని తోచకపోదు. కడపటి సమయములలో మెసపొటేమియాలోను వెలసిన లోను భారమునంతను భారతీయ సేనయే వహించెను. (నార్వసు). ఇండియా జేతము చేసిన మధ్యాత్మిక పరమగు జేతము ఆ భాగ్యవైభవము ప్రపంచమున వేడియైన కలనా యనినచో గొంత పరక సజ్జితము ఇండియా జేతము కట్టి మార్కెట్ పరమ చతుర కలతని చెప్పక తప్పదని వెనుక నుపసాధింపదగు సైంక జర్మనుల తత్వము నా కరిగించెను. గాన మనము భారతీయుల భావవైచిత్ర్యమును బాగుగా గ్రహించవలెను. అట్టి ధీమాగ గ్రహించగలగుట వలననే అభివృద్ధి కలుగ గలదని అభ్యుత్థులకు బాగుగా ప్రభుత్వము నుడిచిరి. ఇండియా బ్రిటిషు జేతములకు పరస్పరానుకూల్యము కలుగుటకు ఇండియావారి చిత్తశిలిని బ్రిటిషువారు బాగుగా గ్రహించుటకంటె బ్రిటిషువారి చిత్తశిలిని ఇండియావారే బాగుగా గ్రహించుట అత్యధికమని తార్కికము ప్రభుత్వమునది నేను (నార్వసు).

బ్రిటిషు నౌకాసంరక్షణము.

లండను, డిసెంబరు 3:—బ్రిటిషువారి నౌకాసంరక్షణ స్వాతంత్ర్యము సంధిసభలో సేమమును తగ్గించబడ గూడదని బ్రిటిషువారు నిశ్చయించిరి.

మిమకొలుపు

లండను, డిసెంబరు 4:—నేటియందయమున విజ్ఞాపి యా ధూమకేటంబు విక్రంతిస్థలమున దేవునిగు వీధిలో జరిగిన అంకర్మిత్రులందరి సమావేశమునకు ప్రతినిధులుగ వచ్చినవారిని మిమకొలుపుటకు వేలకొలది జనము ప్రోగయిరి. ధూమకేటంబు విక్రంతి స్థలము అంతయు బ్రిటిషు పరాసుల పతాకములతో అలంకరించబడినది. ద్వారముదగ్గర గ్రీనేడియరు సైన్యము బారు అడ్చి వీరిని సత్కరించుటకు నిలుచుండెను. పొగబండి నిలుచు ప్రజేతమున స్కాటులందు సైనికులు బ్రాండువాయిద్యమును గావించిరి. బార్క్లెయ్ గారు తరఫున కన్నాటుప్రభుత్వ గారు వీరిని సాగనః పుటకు వీరి వెంటవచ్చిరి. కొన్ని నిమిషములు గూడ పొగబండి వెంట పోయినది. అత్యుత్సాహముగ వీరిని సాగనంపిరి.

బ్రిటిషు జేతమున నియోజనములు.

లండను, డిసెంబరు 4:—నేడు నియోజనాధ్యక్షుల నిర్ధారణము జరుగును. 160 మంది నిరాశ్రయముగా నియోజింపబడవారు. వీరిలో లాయరు బార్క్లెయ్, బాల్ఫూర్, క్లెయ్ గారు గ్లను డీవాలీరా, కాంటుప్లంకెటు మున్నగు 22 మంది విద్వంసు నినుభవములనుగూడ చేర్చబడును.

పునర్నియోజనము.

4-వ తేదీ సాయంత్రమునకు 104 గురు నియోజింపబడిరి. వారిలో 69 గురు మిశ్రమ (కోయలేమను) పక్షమువారు, 11 గురు కార్మికులు, ఒకరు బాతీయవాది, 28 గురు సినుఫీ నర్లు. ఇదివరకు పార్లమెంటు సభ్యులుగానుండి మరల నియోజింపబడినవారు ఆర్థర్ బాల్ఫూర్, బాల్ఫూర్, క్లెయ్, ఫేబిగ్లేయ్, బ్రీసు, బర్టెయ్ కోర్నెస్, విలుకూర్నెస్, కన్నెడీజోన్స్, విల్సన్, ఫాల్స్, లోతరు (స్పీకరు) టి. పి. ఓకోనరు, కల్లులపంకెటు కెచప్టెన్, కల్లులపంకెటు గార్లు. అధిపతిగారు (ఇంగ్లీషు భాషా)

ప్రతికా సంపాదకుడు) గారు లాయరు బార్క్లెయ్ గారికి పోటీగా నిలచెను. ఆస్క్యెయ్ గారికి పోటీగా నిలచిన చోపుసతి నియాపణము ఏవోకారణమున తీరస్కరింపబడెను. బాటము లేగా రు నిన్నుదివాలా కోర్టులో విమోచలచేయబడి సాకుపేకని ప్రతినిధిగా నియోజింపబడిరి.

4-వ తేదీ వివరములు.

4-వ తేదీ రాత్రి 12 గంటలకు 107 గురు నియోజింపబడిరి. 41 మంది మిశ్రమ సంయోగ (కోయలేమను యూని యనిస్తు) పక్షమువారు, 27 గురు (కోయలేమను లిబరలు) మిశ్రమ ఉదాహరణ 27 గురు సినుఫీసరులు, 11 గురు కార్మికులు 1 రు బాతీయవాది. అభ్యుత్థుల సంఖ్య అత్యధికముగ నున్నది. వారిలో 580 మంది మిశ్రమ (కోయలేమను) పక్షమువారు. 425 గురు సంయుక్త (యూనియనిస్టు) పక్షమువారు. 125 గురు ఉదాహరణ (లిబరలు) కక్షమువారు. తక్కినవారు కార్మికులు, స్వతంత్రులు. 270 మంది ఉదాహరణ మిశ్రమ పక్షము వారికి పోటీగా నిలచిరి. ముగ్గురు ప్రతిస్పర్థులుగల స్థానములు 400 కలవు. స్త్రీలు 14 గురు. విద్వంసు 105 స్థానములకు 57 గురు బాతీయవాదులును 80 మంది సినుఫీసరులును 38 మంది సంయుక్త పక్షమువారును నిలచిరి.

యుద్ధమునకు బాధ్యులు

కెయిజరు ప్రకటనము

లండను, డిసెంబరు 1:—కెయిజరు 5 రోజులలో పలాయన మగునగా తనతో ఆయన ఇట్లు తెలిపెనని పండితవీటి నిరుగారు కొలొను గెజటులో ఇట్లు ప్రకటించిరి:—కొన్ని వారములలో యుద్ధము జరుగుననగా ప్రజేత వెట్టబడిన జర్మను విధానమున కంతకును వాక్ బెత్తెక్ హోల్స్టెన్, వాక్ బ్యూ గారే ఉత్తరవాదులు. నన్ను బలాత్కారముగ సార్వభౌమి. నేను సార్వభౌమ పోషనివో యుద్ధము తప్పక కల్లుననియు దీని కంతకును ప్రపంచము నన్ను ఉత్తరవాదిగ జేయననియు వాక్ బెత్తెక్ హోల్స్టెన్ సా తో జెప్పెను. నేను వార్షేలో ఉన్నంత కాలము నాయుక్తులెవరును ఒక్కసంగతిని కూడ నాకు తెలియజేయలేదు. ప్రపంచములో ఏమి జరుగుచున్నది నేను సార్వభౌమికల మూలకముగ తెలిసికొంటిని. బ్రిటిషు నౌకాదళము పయనమైనదని సార్వభౌమికలయందు జూచిపాడెను. అద్దానిని జూచిన వెంటనే నాయుక్తుల నేనే జర్మనీకిపోయినాడను. నేను అంగ్లాకాదళముతో కలుపుబడునట్టి అవధికలిగినది. ఈ యుద్ధమున కంతకును రషియా ఉత్తరవాది యుద్ధము ప్రకటించబడుటకు పూర్వమే రషియా సేనలు గురిపాడుటకు దాత పయనమైనవి.

నవ్వ పరివారముల సమన్వయము

లండను, నవంబరు 29:—నవ్వ పరివారములగుర్చి న్యాయ మిత్రులందరి యోచించుచున్నదని క్యాబినెట్ మందిరమున లాయరు బార్క్లెయ్ గారు తమ ముఖస్వామిసందర్భమున తెలియజేసిరి. జర్మనులు ఎంతవరకు ఈయగల్గునో వారి ఆధికపరిస్థితుల నిజస్థితిని అరయుటకు ప్రత్యేక ఆర్థిక కార్యక్లాపముగల సంఘమువారిని ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. పరాసునగరములకును, పత్తనములకును, జేతమునకు కల్గిన నవ్వము అందంకంటె ఎక్కువగ కల్లుటచే పరాసు లీనివయమై ప్రత్యేకముగ తమ కాలమును వినియోగించుచున్నారు. బెల్జియము దండయాత్రను గూర్చియు యుద్ధ నిర్వహణ మును గూర్చియు గొప్ప బ్రిటిషు స్వాతంత్ర్యతలతో యోచించి ఎంతవరకు కెయిజరు ఉత్తరవాదియో కనుగొనవలయునని పరాసులు అట్టార్న జరిజను కొరిరి. వీరందరును కెయిజరు సేనాధిపతుల ఆవకాశ మిచ్చెనని నిశ్చయించిరి. అందులకై వీరిని ఉత్తరవాదిగ జేయవలెననిరి.

బ్రిటిషువారి సముద్రస్వామినిర్బంధము.

లండను, డిసెంబరు 5:—సర్ ఎడ్వర్డ్ గ్రెడ్డినుగారు ఇట్లు ప్రకటించిరి:—యుద్ధ కాలమునందు ఆర్మీని దీవులనుండి విద్వంసులకు గల ప్రజేతమును కాపాడుచుండిన 10 వ క్రూ జరుదళము, 15 వేల నౌకలు కృత్యులకు పానుగిని దీనికొని పోవుచుండగా అడ్డుపడెను. నూటికి 4 కంటె తక్కువ సంఖ్య గల నౌకలు మౌరము అడగమున తప్పించుకొని పోగలిగెను.

ఇంగ్లాండు-ప్రాసు

లండను, డిసెంబరు 1:—పరాసు జేతమును సందర్శించి వదిలి బార్క్లెయ్ గారు పరాసు రాజ్యాధ్యక్షుడగు పోయిక్ కేరుగారి కిట్లు తంతి సంవేత:—“ప్రార్థన నగరమున మీరు వా కొనంగిన అత్యుత్తమ స్వాతంత్ర్యమును బ్రిటిషు సామ్రాజ్య సంరక్షణ కొనియాడుచున్నది. ప్రార్థన చికిత్సాత్మక రక్షణమునకై సామ్రాజ్య మొనర్చిన ప్రయత్నములను మీరు చక్కగ గ్రహించగలిగిరిని ప్రజలు వా కొనుచున్నాను. ఇప్పుడు మనబాతుల నిద్దరిని ఒకటిగ జేసిన స్నేహపాతము లెన్నడు తెగిపోకాలవని నమ్ముచున్నాను” పోయిక్ కేరుగారి కిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:—“మిత్రమండలికి యుద్ధసమయమున ఎంతవిశ్వాసముతో పోడ్చుడినవారమో అటులనే కాంతిసమయమున గూడ మేము మీకు నిరంతరము విశ్వసనీయులమై యుండగలవారము. మనమైత్రి, పరస్పరవిశ్వాసములననే మనము జర్మను సామ్రాజ్యపరిత్యక్తమును ఓడించి మన స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుకొన గల్గివారము.” కొలది కాలములో నేను గూడ ఇంగ్లాండును సందర్శించెద నమమాటతో తంతిని ముగించెను.

జర్మను అధిని వేతములు.

లండను, డిసెంబరు 5:—వార్తలలాగు గారు బ్రిట్టన్ పురమునందు పర్యవసించుచు జర్మనీనుండి కొరవలసిన మరతులను నిర్ధారణము చేయుటకు సమావేశపడుటకు నని 29-వ తేదీని ప్రధానమంత్రి ప్రకటించిన సంఘమున తాము నొకసభ్యులుగా నుంటిమని చెప్పి ఆంగ్లా జేతమువారును, మిత్రమండలివారును అక్రమముగా మెత్తగాయండి రని ఆంగ్లా సామ్రాజ్యమువారు అతురతతో నుండ నవసరము లేదనియు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నింకను కృద్ధిచేయుట వాకిష్టము లేదన్నను, జర్మను అధిని వేతములను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున గలపుకొనుటగాక యింకేమి యుపాయమును నగపడుట లేదనియు, ఆయా ప్రజలను కనుగొనిన చోట వారు తమ జేతములను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున జేర్చుట కంగీకరించి యుండి రనియు చెప్పిరి.

నవ్వ పూర్తి.

లండను, డిసెంబరు 5:—నిన్నటిదినము చర్చిలుగారు డండియం దుపర్యవసించుచు పారిగోలాండు దీవిని జర్మనీనుండి కొరకు అనవసరమని ఎప్పిరాల్చివారు నిశ్చయించినది చెప్పిరి. జర్మనీ నౌకాబల మూలముగ స్వర్ణమును గావించుకొను హక్కునకు ఏమియు నిర్బంధములు విధింపకుండవలయు నని దృఢనిశ్చయమై బ్రిటిషువారు సంధిసమాసభకు వెల్లిరి. రైలు వేలను ప్రభుత్వాధీనము (బాతీయత్వము) క్రిందికి జేర్చుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించినదియు జర్మనీ మనకు గలిగించిన నవ్వ ప్రమాదములకు కడపటి కానుకవరు బంగారు నాణెముల మూలమున నౌకా నెక్కువరేటిల మూలమునను ఇతర విధములను నవ్వపూర్తిని గొనుటకు ఊహించితి మనియు వారు చెప్పిరి.

పూర్వపు శత్రుపాలకులు.

లండను, డిసెంబరు 5:—సర్ ఆక్టెడు గ్రెడ్డినుగారు రీడింగు అను పురమునందు పర్యవసించుచు ఎన్నడు పాసాయను, ఇదివరకు బల్గేరియా, ఆస్ట్రీయా వాంగరీలను పాలించినపాలకులును స్వామిస్థానమున విచారింపబడి నేరము దృఢీకరింపబడినచో వారిని కాల్చివేయవలెనని ప్రకటించి బలమును నేకరించుటయు ప్రభుత్వమువారి రాజ్యతంత్రమే నని చెప్పెను.

కెయిజరు విచారణ.

పారిసు, డిసెంబరు 5:—కెయిజరును హోలండు నుండి తెనిపగ్గరించుటయు తగినవై నేను జేయుటయు ముఖ్యముగా జరుగవలెనని లండనులో జరిగిన మిత్రమండలి సమావేశమున నిశ్చయింపబడిన దని తెలియచున్నది.

250 మంది సైనికుల లభ్యస్థులగుట.

లండను, డిసెంబరు 5:—250 మంది సైనికులు పార్లమెంటు సభ్యులుగా నియోజింపబడ వోరి. సభలో కూర్చొనుట కంగీకరింపని సినుఫీసరులకు జీతముముట్టును. వారి భరావతు తిరిగి యియ్యబడ దని వక్త (స్పీకరు) పరమగౌరవించెను.

క్రూరప్రభుత్వ మృతికొండ నని ప్రకటించబడినది.

ఖైదీలపట్ల దురాగతములు.

పారిసు, డిశంబరు 5:— సాక్షిలో బందీలపట్ల చాల దురాగతములు సజావుగా ఉన్నాయి. కాన వారిని చూడవలసి వెంటనే శ్రద్ధవహించవలసిని మిత్రమండలివారు ఫాకునేనానిని కోరిరి.

సర్ ఎరిక్ గెడ్డినుగారు.

లండను, డిశంబరు 5:— శ్రీమంతుల లాక్రమించిన శిక్షలు లలో ప్రజలకు కైదిగా పట్టుకొనబడినవారి పీడించినద్రోహులకు కృత్యమగు రీతిని విచారణచేసి వారకురాధులని నిర్ధారణమైనచో వారికి మరణదండం విధింపదగు నని రీడింగులో సర్ ఎరిక్ గెడ్డినుగారు నడిచిరి.

ప్రాస్తు

కెయిజసు-హాలండు

లండను, డిశంబరు 1:— హాలండులో పదవ్రహ్మదైవ కెయిజసు ఎక్జిసిటియన్ దున్నవాడో అని తెలియజేయవలయునని ప్రభుత్వమువారి కోరంబయినది ఏర్పరచిరి. హాలండువారు కెయిజసు తమ శిక్షణకు ఉంచుకొన్నందున బయలుతేరు న్యాయశాస్త్ర సమస్యలను గూర్చి తాము విరుద్ధముగ ప్రవర్తించితిమా శిక్ష న్యాయముగ ప్రవర్తించితిమా నున విచయములను హాలండు దొరతనమువారు అనుమతమున్నారాయన సంగతులను కనుగొనవలయునని గూడ పీడి నియమించబడినది.

ప్రాస్తు-హాలండు.

లండను, డిశంబరు 2:— 1916 సం: న నవెంబరు అను శాతము టూప్రెజీడెన్ అనునొకరు తన భర్తను కెయిజసు జంపెనని న్యాయస్థానమున హాజరుకై కెయిజసువై ప్రీయూరు అను ఒకరై నేరమును మోపెను. ఈ సందర్భమున పరాసు హాలండు శిక్షములకు బహిష్కరణపుసంధి అమలులో నున్నదని తెలిసికొనవలసి యున్నది.

జర్మనులు తినుబండములను జాగ్రత్తపరచుట

పారిసు, డిశంబరు 4:— జర్మనులు పోగబండ్లను పెట్టెలను వశపరుచుటలో ఆలస్య మగుటచేసి తలపెట్టిన కార్యమును డిశంబరు 17 వ తేదీనాళ్ళు ప్రారంభమై పాపము కాదని పరానుప్రతికలు నూదించుచున్నవి. నిశ్చయముగ తాత్కాలిక యుద్ధవిరామపు గడువు హెచ్చించబడు ననుటకు సంభవము లేదు. తత్కారణమున సంధి రాయవారములు గూడ ఆలస్యమగును. మిత్రమండలికిని విజ్ఞులుగారికిని స్వయముగ యుభాముఖిని ఉత్తరప్రత్యురములు డిశంబరు 19 వ తేదీన ప్రారంభమగును. జర్మనీ యుద్ధోగస్థులు ఏవో స్వల్పముగ కొంత సైన్యమును ఉంచుకొనెదవనియు కొన్ని సమస్యాయములను మిత్రమండలినుండి ఎట్టుయినా బడయుటకు నిశ్చయించుకొనిరినియు పరానుప్రతికలు నూదించుచున్నవి. మే, జూలూ మాసములలో చిత్తునడకుండగ జీవనమును గడుపుటకు తినుబండములను జాగ్రత్తజేసికొనుచున్నారని తెలియుచున్నది. చిరక పర్యవసానము తేజుఃశున జర్మనీకి ఒత్తిడిని కలుగజేయుటకు మిత్రమండలికి ఎట్టిఆవకాశము ఉండజాలదు జర్మనులు మిత్రమండలి చెప్పినట్లు విడుదలు జేయుటకు వీలు లేకుండును.

యూనవ సేవ.

లండను, డిశంబరు 4:— ఉత్తరపరాసు దేశమునను, బెల్జియము, నువ్వంపియా, దక్షిణయూరపు, పోలండు, ఆర్మీనియాలలో 800000000 లక్షల మందిని అన్నమిడికాపాడవలసి యున్నది. కాన మనము ఆహారపదార్థములను సమకూర్చి మానవసేవ జయ గడుగుట విధాయకము కాన మనమందరమున ఆహారపదార్థములను జాగ్రత్తపరచి వీరిని పోషించవలయునని హెచ్చరించుచు దేశాల మనులయందు అన్నిటియందును సేవలుసభ్యుడు మానయగాను ఆందరమును తెలియజేసి వారిని వేడుకొనెను. యుద్ధమంత్యమైనను అంతర్మిత్రమండలి ఆహారసభవారికి మిత్రమండలి ఆహారసభరా శాస్త్రక్రమమునుగూర్చి అమెరికను ప్రభుత్వమువారి సంగిన అభియము ఇంకను అమెరికనులను బాధించుచునే యున్నది. వారిబాధ్యత ఇంకను, తొలగలేదు.

ఈ ప్రజలందరిని పోషించవలయును. ఇంకొక సంతకము వరకు వీరు తమంతట తాము ఆహారమును సంపాదించుకొనజాలరు. వేసలకు సరఫరానుగురించి మనమిచ్చిన

అభయమునుండ ఇంతవరకు ఆక్రమించుకొనబడిన రాష్ట్రముల యందున్న వారిందరిని పోషించవలసి యున్నది. ఇవట వీరు తిండిలేక చలముల మాడుచున్నారు.

పరాసుముగము

పారిసు, డిశంబరు 4:— హావాను సంఘమువారిట్లు తెలుపుచున్నారు:— నాల్గవ పరాసు యుద్ధముననువలసి 87853251000 ఫ్రాంకులు లభించినవి ప్రతినిధి రాజ్యాంగ సభయందు ఆర్థికమంత్రి ఎం క్లాటుజుగారు నిన్నటిసోజున తెలియజేసిరి. హావాను నుండి విచ్చిన మొత్తమును జూడ పరాసులకు పరకతి గ్రహాంతరములయందు ఎక్కువగ నున్నదని తెలియుచున్నది. ప్రజలు వీరిని విశ్వక్రియచున్నారని తెలిసెడిది. జర్మనులు నవ్వపరిహరములకు ఇరు నటుల పరాసు దొరతనమువారు చేయుచు వారి విధి యు క్లాటుజుగారు నడిచిరి.

క్రొత్త పరాసు ముగము.

పారిసు, డిశంబరు 4:— క్రొత్తముగమునకు 20 శాట్ల ఫ్రాంకులు చేరెనని రాజ్యాంగసభలో ఆర్థికమంత్రి నడిచెను.

అమెరికా

అమెరికా సంధి రాయబారులు

లండను, నవంబరు 30:— అమెరికా రాయబారులతో ప్రెసిడెంటు నిల్వకు గాన స్వయముగ సంధిసమావేశముకు విచ్చేసెను. వీరితో బ్యాప్టిస్టు, కర్నలు హాపున్, బ్లిస్ సేనాని పూర్వము పరాసు, ఇటలీలో రానుబారులను హెచ్చితైలు గారు కూడ పోయెదరు.

బెల్జియము

లండను, డిశంబరు 5:— బెల్జియము ప్రతికలు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి: ఆర్థికదశములు న్యూయోర్క్, ఓడెక్ కిచ్చునలను ఆక్రమించుకొన్నవి.

హాలండు

హాలండు విప్లవసాంఘికులనుసూచన.

పారిసు, డిశంబరు 4:— హాలండు రాజ్యాంగ సభ యందు కెయిజసు సమస్యను వెంటనే పరిష్కరింపవలెను. లేకున్న ఆహారపదార్థములను మిత్రమండలివారు నిలిపివేయవచ్చునని సాంఘికవాది విమర్శకు యువసాదింబిన తీర్మానము వీగిపోయినది. అనుకూలము నుగురు, ప్రతికూలము 59 మంది.

రుష్యా

రష్యా, బోల్షివిక్కులు.

ప్రావనా, డిశంబరు 4:— తురుష్క-సాతమండలి రష్యా ప్రతినిధులకు వరకువరకు పెట్రోగ్రాదులోని పారకీక దేశపు రాయబారిని రష్యావారు బంధీర చేసిరి.

బోల్షివిక్ సేవ.

ఎయ్యన తూర్పున బోల్షివిక్ సేవలు దిగసెంచెనుగాని వారి ప్రయత్నము సాగలేదు. ఫిన్లండు జలసంధియొద్ద బోల్షివిక్ నౌకలు నిలచినవి హెల్సింగ్ ఫర్స్కునుండి రెజిమెంట్ రాక పోకలకు నిరోధము కలిగినదని హెల్సింగ్ ఫర్స్కునుండి తంతి వార్త వచ్చినది.

రెవెలు నాక్రమించుట.

బ్రిటిషు చుద్ధశాకలు వచ్చునోలనే రెవెలు నాక్రమించుటకు బోల్షివిక్కులు యత్నించుచున్నారని ఫిన్లండు నుండి తెలుసుకు వచ్చిన తంతివార్తలను తెలియుచున్నది.

బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు.

బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు లిబోయొద్దకు వచ్చినవి.

జపాను, విజయము.

లండను, నవంబరు 30:— 26-న తేదీని టాకియోనుండి ఈ క్రింది తంతివార్త వచ్చినది. విదేశమంత్రి యగు బారెక్ ఉచిదాగాను మిత్రమండలి సంఘముల విందుకు దువస్య సింఘును స్వాగతములకు దుష్టముల దౌష్ట్యము నజిన మిత్రమండలివారిని బహుకరించి రష్యా ఇతరులకుల కృతజ్ఞతా ఋణమును అత్యధికముగా బడెన ననియు, దైవముదయవలన జపానువారు ఆ ఋణమును తీర్చెద రనియు చెప్పిరి.

రుమేనియా

క్రొత్త రుమేనియా దొరతనము.

లండను, డిశంబరు 4:— రాజకుటుంబమువారు వచ్చిరి. క్రొత్త ప్రభుత్వ మేర్పరుపబడినది. జనరలు కోండా ప్రధాన మంత్రియయ్యె నని నవంబరు 25-న తేదీని బుకారెస్టు నుండి తంతివార్త వచ్చినది.

విప్లవము.

రుమేనియాలో వ్యవసాయకుల విప్లవము బయలుదేరెనని. బుకారెస్టు తగులబడుచున్నదని బెల్జియనుండి తంతివార్త వచ్చినది.

టర్కీ

టర్కీలో చాలమందిని వట్టుకొనుట.

పారిసు, డిశంబరు 4:— టర్కీ దొరతనమువారు ఫెడ్రేజేకు మరి 200 మందిని వట్టుకొనిరి. ఫెడ్రేజే అరెస్టులో నెల దినములలో 5 లక్షల పానుల (టర్కీ) ను గడించి ఓడె స్నాపు వెళ్ళుచుండగ నతనిని కెక్కినవారిని వట్టుకొనిరి. టర్కీ దొరతనమువారి కోరికమై బెల్జియ దొరతనమువారు ఎన్నడు పాపా టాలటుపాపా జయపాపా నశింపాపా ముక్తజేయ జర్మనిలో వట్టుకొనిరి.

మాంటిన్గ్రో - సెర్బియా.

లండను, డిశంబరు 5:— మాంటిన్గ్రో రాజును తొలగించి దేశమును సెర్బియాతో కలుపుటకు జాతిమనభవాన తీర్మానించిరి గని పార్లమెంటు వారు తీర్మానించ లేదని ఆగ్రాంతుండి తంతివార్త వచ్చినది.

నికలసురాజును తొలగించుట.

లండను, డిశంబరు 4:—

నికలసురాజును తొలగించి మాంటిన్గ్రోను సెర్బియాతో కలుపుటకు మాంటిన్గ్రో పార్లమెంటువారు నిశ్చయించిరి ఆస్త్రియావారు ప్రకటించినవార్త 'అసత్య'మని మాంటిన్గ్రో ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి తెలియుచున్నది.

ఆస్త్రియా

మ్యాకినకో సేనాని పైన్యము

లండను, డిశంబరు 1:— బుడాపెస్టు నుండి తంతివార్త ఇట్లు తెలుపుచున్నది:— పరాసుల ఉత్తరువు ప్రకారము మ్యాకినకో సేనాని 170000 సైనికులు మాంగరీలో నిర్బంధించబడుదురు.

రీమ్బౌండుధనము.

ఆంస్టెగా, నవంబరు 30:— బాంకులోని ధనము ఆక్టోబరు 1-న తేదీనుండి నవంబరు 22-న తేదీనకు 80060 లక్షలమార్కులు తగ్గిపోయెనని రీమ్బౌంట్ అధ్యక్షుడు ప్రకటించెనని బెల్జియ తంతివార్త తెలుపుచున్నది.

రాజ్యపరిత్యాగ ప్రకటనము.

ఆంస్టెగా, డిశంబరు 30:— బెల్జియనుండి ఈ క్రింది తంతివార్త వచ్చినది: కెయిజసు ప్రహ్లాకిరీటమును సామ్రాజ్యాధిపత్యమును పరిత్యజించుచును అధికారులు తనకు చేసిన ప్రమాదములనుండి వారిని విడుదలచేయుచును వ్రాసినప్రకటన ప్రకటించబడినది. కెయిజసు రాజ్యపరిత్యాగము తనకే అన్యాయించునని తెలుపబడినదని పారిసునుండి తంతివార్త వచ్చినది.

జర్మను సబ్బరైతులు.

లండను, నవంబరు 30:— తాత్కాలిక సంధి చేసి బడుటకుముందు 360 జర్మను సబ్బరైతులలో 200 సబ్బరైతులు ముంచబడెనని ఎడ్మిరాల్టీ వారుండి తెలియవచ్చినది.

మిత్రమండలికి సామువిచ్చుట

లండను, నవంబరు 30:— జర్మను ఇంపీయము ల్యాంకి యొక్క వార వ్యవహారప్రక్రియను చూడగా జర్మను సంధి పరతులలో 19-న నిబంధనప్రకారము మిత్రమండలివారికి 1200 లక్షల పానుల నిచ్చెననియు, తాముజయించిన దేశములోనుండి తీసికొనిన నగదును, రుష్యా రుమేనియాలకుండి తీసికొనెన బంగారపు విజయమును ఇందు కలన్తు.

రిస్సాగు సభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్, నవంబరు 30:— బెల్లెనుండి ఈ క్రింది తిరివాల్స వచ్చినది. రిస్సాగునందు బెల్లెను సోవియట్లసభ యందు అతి శ్రద్ధ పదర్శనము కన్నడెను. ప్రభుత్వస్వరూపక వర్తమాన కలమాలు విశేషముగా గలవని అనేకులు చెప్పి జాతీయ మహాసభను సత్కరముగ సమావేశపరచుట నని కోరిరి. పీడ్మన్ అనునతడు కార్యకలకును నైపులకును కలమా ము అందుట అసత్యమని తెలిపి సామ్రాజ్యముఖ్యసభ యొకటి త్వరలో నేర్పరుపబడు నని చెప్పి నిన్నటిదినము హిందెస్థన్ ను, ఆర్దెనరును చాల నేపు తర్కించి ప్రభుత్వస్వరూపక సంఘ మున నున్నవారిపై చేయబడిన అభియోగములను విచారించుట కొక సంఘమును నియమించిరి.

కెయిజరు పక్షము.

లండన్, నవంబరు 30:— కెయిజరు సింహాసనమును పరిశ్రమించిన ప్రకటించబడిన వెంటనే పూర్వపు పరిపాలన మునే ప్రవేశపెట్టవలయునని కొంతమంది కెయిజరు పక్షములు ఆలోచించుచున్నారు. ఇందులో సాంగ్రామికాధికారులు జేయున్నారు. బచేయా రాజు యాద్రాడ్డి స్వీట్జర్లందులో నున్నవాడు. ఇతడు ఆస్ట్రీయా జర్మనీ రాజవత్సమువారు సమావేశమును జరిపెదరు.

బందీల స్థితినిగూర్చి జర్మనులకు మోపురిక.

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 30:— జర్మనీలో బందీలుగా నున్న బ్రిటిషువారు పూర్తిగా తిండిలేక కృశించి కోగపడి తులై క్రమవిహసలై మిత్రమండలి సంత్రీలోనికి వచ్చుచుండుటవలన ప్రబలాగ్రహకారణ మగుచున్నది. జర్మనీదేశము నందలి పరిస్థితులను పాటింపకయే బ్రిటిషువారు జర్మనులను బాధ్యులను చేయకలగినట్లు. అంగ్లదేశమున నజలాగ్రహ భరితు లగుచున్నారు. జర్మనులు శ్రద్ధ వహింపనిచో వారితో మరల సమరమునకు గడగలగినట్లును అని జర్మనులకు తెలు పగా తగిన ఏర్పాటు లన్నియును జరుపబడుచున్నవి బందీల క సౌఖ్యము తొలగింపబడ చున్న దని జర్మనులు బయలు ప్రాసీ రని స్పాలోని తాత్కాలిక విరామ సంఘమునందలి బ్రిటిషు వా రిటికల తెలిపినది బెల్లెనుండి తిరివాల్స వచ్చినది.

డాక్టరు సాల్ఫు.

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 30:— విదేశ వ్యవహారముల కును వెనకటి ప్రభుత్వమునకును సంబంధించిన కత్తెముల నిన్ని టిని వెంటనే మొదట వశపరుచుకొనవలెను. పిమ్మట డాక్టరు సాల్ఫుకు త్వరలో తొలగించవలెనని కాన్గ్రెస్సరూపక సం ఘమువారు ప్రజలమాండలిసంఘమువానిని కోరి రని అధికా రులు ప్రకటించినది బెల్లెనుండి తిరివాల్స వచ్చినది.

జర్మనీలో కత్తెపు.

లండన్, నవంబరు 30:— జర్మనీలో కత్తెపు. మిత్ర మండలివారికి కనికరములు కలిగించుట కలిశయోగ్యులను ప్రక టించుచున్నారని స్పాట్లమాను కాన్గ్రెస్సలనుండి వచ్చిన వార్త లవలన గుప్తమగుచున్నది.

జాతీయసంఘ నియోజనము.

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 30:— డిసెంబరునెల 18-వ తేదీని సోవియటు కాంగ్రెసు జరుగును. వారి ఆహ్వానముపై నియోజనము ఫ్రిజేవరి 1-వ తేదీని ప్రారంభమగు నని ప్రజల కమిసరీలసంఘము వారు ప్రకటించి రని బెల్లెనుండి తిరి వాల్స వచ్చెను.

కెయిజరు పక్షమువారి యుద్ధము.

బెల్లె, డిసెంబరు 1:— కెయిజరు ప్రభుత్వమును తొల గించి నూతన ప్రభుత్వము నొకకత్తము వారేర్పరచిరి. ఈ కత్త కు ప్రతికూలముగ మరయొక కత్త యేర్పడినది. ఈ రెండుకత్త ములుగాక కెయిజరు పక్షపు నైపుల లొకకత్తగా నేర్పడినది. నవంబరునెల 28 వ తేదీని ఒకసేర రిజంగ్రమునుండి నేనా నివేశకాన్గ్రములకు వచ్చినంతనే కెయిజరు కఫిసరింప వలె నని నేనా ఆహ్వానింపగా వాటిని దించిరి. బెల్లెను ప్రభుత్వకార్యాలయములందలి రహస్యపు పత్రము లన్నిటిని తగులబెట్టి రని బెల్లెను సోవియటు అధ్యక్షుడు హెయ్ మెల్లెనుబర్ల నడి వెన.

లండన్, డిసెంబరు 5:— ఆమెరికను ఇటు తెలుపు చున్నారు:— బెల్గి కానిజ మార్షల్, డిటిజెక్ హుసేక్ ఘంత్రి చేరినారము.

వల్లెంబర్ల రాజు.

కోపనహాగను, డిసెంబరు 1:— వల్లెంబర్ల రాజు రాజ్యమును పరిశ్రమించిన స్వటు గార్డునుండి తిరివాల్స వచ్చినది.

నైలీషియా - బెల్లెను.

కోపనహాగను, డిసెంబరు 1:— జాతీయ సంఘమును వెంటనే ఏర్పరుపవలెను. లేనిచో మేము ప్రహ్వించి విడిచి పోయెదము. 48 గంటలలో ప్రభుత్వమును పంపవలెనని నైలీ షియావారి కత్తమున బ్రెస్లాప్రాసంఘమువారు బెల్లెనుకు నిమ్కర్ల తేఖును ప్రాసీరిని బెల్లెనునుండి తిరివాల్స వచ్చినది.

బ్రిటిషు పురోగమనము.

ఆంధ్రప్రదేశ్, డిసెంబరు 4:— బ్రిటిషు సేనలు బైకోలు పురమును ప్రవేశించినవి.

తాత్కాలిక సంద్ధి.

లండన్, డిసెంబరు 4:— ఉత్తరము ప్రభుత్వమునాకా వ్యాపారమును చేపలనుపట్టుటయు చేసికొనులాగున వనకు లను గల్గింపవట్లు తాత్కాలికసంద్ధి వరకులను తర్కింపవలె నని జర్మనులు కోరగా ఆంగ్లేయు సర్దేవిను బెల్గిగాడు నిరా కరించి రని బెల్లెనునుండి తిరివచ్చె నని కోపనహాగనుండి తెలియవచ్చినది.

కెయిజరు పక్షమువారు

ఎర్రజండాను తగులబెట్టుట

ఆమెస్టరుడం, డిసెంబరు 4:— కెంజర్ల పురమందలి ముస ఎర్రజండాను రెండుసార్లుతెల్లి కెయిజరుపక్షపు నైపులు దానిని రెండుసార్లు తగులబెట్టిరి. కెయిజరు కనుకూలము లగు నుత్సాహమునుజరిగినది. ప్రజలు మార్గ ద్వయముల గావించిరి. ప్రాణనష్టము కలుగకుండుటకు నైపులకార్యక సంఘమువారు ప్రస్తుతము ఎర్రజండాను ఎత్తకూడనని నిశ్చయించినది రై నె స్పి వెనకెళ్ళి జయింతుపత్రక ప్రాసీరిని.

నైపులకు ఇండ్లు.

లండన్, డిసెంబరు 4:— నైపులకు ఇండ్లను కట్టించు టకు చరకగా భూమిని విస్తారముగా కొనుటకు కొందరు జర్మను సంపన్నులు తక్కువగాడ్డికి బడుల్లనియ్య నంగీకరించిరి. లక్షయిండ్లు కట్టుటకు ఏర్పాటు జరుగుచున్నది. పట్టణములలో తోటలు పేటలలోగూడ యిండ్లుకట్టబడును. మహాపక్షిమితో గూడినపనులు చేయువారి కాయం ద్లుదయోగించుట గాన నైపులు కొలది కాలము సహించవలెనని హిందెస్థన్ ప్రక టించెను.

జర్మనుదొరతనమువారి సమావేశము.

ఆమెస్టరుడం, డిసెంబరు 4:— జేనాలో వెంటనే ప్రభు త్వప్రతినిధులందరును సమావేశమై జాతీయసంఘము బెల్లెను విదేశమంత్రకర్తను పత్రికలు ప్రకటన మున్నగు విషయము లను ఆలోచించవలసియున్నదని బచేయా ప్రధానమంత్రి ఛాన్సలరు ఎబర్టుకు తిరివాల్స నంపెను.

యద్దరంగమునందలి సేనల ప్రతినిధులు.

లండన్, డిసెంబరు 4:— ఈ ప్రతినిధులు ఎమ్ములా సమావేశమై నూతన ప్రభుత్వము ననుసరించుటకును ప్రతి విప్ల వకుల నిరసించుటకును తీర్మానించిరి.

యవరాజు-రాజ్యపరిత్యాగము

లండన్, డిసెంబరు 4:— రాజ్యమునకు తనకు గల హక్కులన్నీటిని క్రతుక ప్రిన్న కడకుకొంటినని ప్రకటించ నిర్దమగ సందేసిని నార్మిచి అబ్లియక్ జూటింగు పత్రిక తెలుపుచున్నది. తన పిల్లలసంబంధము గూర్చి ఏమియు ఈయన తెలుపలేదు.

జర్మనీ-యుద్ధబందీల పంచాయతీ.

లండన్, డిసెంబరు 4:— యుద్ధబందీలను ఆనాదరణ చేసినవారిని దయాదాక్షిణ్యము లేకుండ విడిచివేయవలె యుద్ధ బందీల పంచాయతీ సమావేశమున వాక్ ఎరి బర్ల గారు తెలి పినది బెల్లెనునుండి తిరి వచ్చినది.

మద్రాసుదైన కెయిజరు

ప్రభుత్వము

లండన్, డిసెంబరు 5:— నా మిద క్రిమియ నేర ములు మోపబడుచున్నవని నన్ను తెదరించుచున్నారని నీటి నన్నిటిని నేను ప్రతిఘటింపవలసియున్నది. కాబట్టి నా దోష ములు ఇట్టివియని నిరూపించబడునకు నేనెట్టి ప్రభుత్వము నీయక మిన్నకుండెదను. ఇంతయిగాక నేనిపుడు జనసామాన్య ములో నొకడను. అందుచే నేను ఇప్పటి జర్మను ప్రభుత్వము వారికి విధేయుడుగ నుండవలయును. నేనిపుడు ఏమిజెప్పవలెను కొన్నను ఇతరులనుగూడ దోషముగ జేయువలసి యుండును. కాన నేనిపుడు ఏమియు జెప్పవలెనుకో లేదని కెయిజరు నడి వెనని ఆమెరికానుండి డెయిలీ మిర్జుపత్రికకు తిరిపంపబడినది.

లండన్, డిసెంబరు 5:— తాత్కాలిక యుద్ధవిరామపు వరకుల ప్రకారము జర్మనులు 8000 లక్షల పానుల బంగార మును రషియనుల కిచ్చివేసెను. దీనిని పూర్వము జర్మనులు రషియనులనుండి బలాత్కారముగ తీసికొనిరి. సంద్ధి పర్యవ సాము లేకువరకు ఈ ధనము మిత్రమండలివద్దనే యుండునని పరానుజేతమునుండి దొంగిలించిన చిత్రకళలను పరానులకు ఒప్పగించుచున్నారు. ఇంతవర కిచ్చివేసిన వాటి విలువ 800 లక్షల పానులని మదింపు చేయబడినది.

ఉత్తర ప్రియువగును డెన్మాక్కుతో చేర్చుట.

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 30:— షెన్సునిలో ఉత్తర భాగమును సోదరబర్ల వాడర్సీచే మండలములను లోం దన్ను అవనరేడులలో సధిక భాగమును జర్మనులు డెన్మాక్కు వారి కిచ్చివేసినది బెల్లెనునుండి తిరివాల్స వచ్చినది.

సోవియటుల ప్రయత్నము.

కోపనహాగను, డిసెంబరు 4:— ప్రధాన శిబిరము నెల్లి వేసి హిందెస్థన్లను బంధించేయవలెనని లెవెజగు సోవియటు వారు తీర్మానించి రని లోకలాంజగపత్రిక ప్రకటించినది.

The Second Batch of Kut Prisoners. Arrival in Bombay.

BOMBAY, December 5. The second batch of Kut Prisoners, consisting of 19 Indian officers arrived in Bombay to-day by the transport vessel "Egypt". They were accorded a warm welcome on disembarking at Alexandra Docks this afternoon. After the reception was over and the officers were garlanded Rissalidar Ajab Singh Sarkaria, 7th Lancers, one of the returned party in a speech described the sufferings they had to undergo during the concluding stages of siege and afterwards and expressed warm gratitude to the British Government for all it had done to ameliorate their lot during their captivity. After the speech he was congratulated by General St John and three cheers were given to Their Majesties as well as returned heroes. Rissalidar Ajab Singh interviewed by an "Advocate of India" representative on Board the vessel, which was then lying in the stream off the Apollo Bunder recalled some interesting facts connected with the memorable siege and capitulation. After referring to the cornering of the division early in December 1915 at Kut by Turkish forces and to the initial stages of siege the Rissalidar passed on to the last stage when food supplies were rapidly running short. The town was closely searched and every seed of barley including rotten stuff was brought out. Three ounces of ground barley were issued to the troops per day in the shape of rations. There was scarcity of fuel. There was no salt, no sugar and no tea. Along with three ounces of barley the men used to get a small quantity of horse flesh. Cooking used to be done in some crude oil and in fat from horse bones. Rations for horses to such of those that were not killed, took the shape of four pounds of date palm timber daily while mules had to live on two pounds of date palm leaves and mule flesh. Among other extraordinary devices were the use of tree leaves to serve the purpose of tobacco and the kernel of date palm to serve the purpose of tea. Towards the end of April even the continuance of this miserable life became impossible owing to further scarcity. Relief force fighting its way up under General Goringe was communicated with by wireless and asked whether forces could come at by a particular date when the supply was expected to be totally finished. General Goringe, said the Rissalidar, replied it would be impossible to do so and the only possible decision to open negotiations for surrender was taken. On the morning of the 27th April General Townshend, with heavy heart but with a spirit unconquered, himself went to the Turkish camp elated from head to foot in white and with white flag in hand. Negotiations were soon opened with the Turkish Commander General Halil Pasha. General Townshend delivered a message which was to the following effect:—"Hunger has forced me to surrender. Please expedite arrangements to send supplies". Eventually on the 29th April the division surrendered in force. Continuing the Rissalidar said that the men were made to march with kits on their head from place to place for two months into the interior. Hindu officers were taken to Koni, Mahomedan officers to Eki-shahr. British Officers to Kastamony and the General to Brusa. The following two and a half years was a period of untold suffering. He added that the treatment they got at the hands of the Turks was as bad as bad could be.

DELHI, December 5.

It is quite probable that the Viceroy's Executive Council will meet in Calcutta during His Excellency's stay in the Bengal province and necessary notification will issue in due course.

Towards Peace.

(Reuter's Agency)

America

President Wilson.

Head of the American Peace Delegation.

LONDON, November 30.
WASHINGTON—President Wilson will personally head the American peace delegation. Other members will be Mr Lansing, Colonel House, General Bliss, and Mr. Henry White, Ex-Ambassador to France and Italy.

Service to Mankind.

U S Food Relief Measures.

Senator Hoover's Pathetic Appeal.

LONDON, December 2.
WASHINGTON.—The "food conservation week for the relief of the world" opened yesterday with an appeal from Senator Hoover which was read in all churches of the country to renew their service to mankind by helping through food conservation to feed three hundred millions in the north France, Belgium, Central Russia, South Europe, Poland, and Armenia. The appeal says: "The end of the war has not released Americans from the Government's pledge to the Inter-Allied Food Council to meet the Allied food programme. The same populations must be fed and until another season has passed they cannot feed themselves. Besides supplying troops to which we are already pledged we now have a splendid opportunity and obligation of meeting the needs of three millions in hitherto occupied territories who are facing actual starvation."

Holland

Trial of the Kaiser Necessary.

Inter-Allied Conference's Agreement.

LONDON, December 5.
PARIS—It is semi-officially confirmed that the Inter-Allied Conference in London has agreed upon the necessity of obtaining the extradition and trial of the Kaiser.

The Ex-Kaiser's Statement

On the Criminal Charges brought Against Him.

LONDON, December 5.
A telegram to the "Daily Mirror" from Amsterdam says: The Ex-Kaiser in a statement said, "I am threatened with criminal charges which I must face therefore I must reserve my statement until the charges are brought. Furthermore I as a private citizen must be loyal to the present German Government and cannot make a declaration possibly compromising others."

His Position in Holland.

LONDON, December 1.
THE HAGUE—The Government has appointed a commission to report on the position which the Ex-Kaiser occupied in Holland and to enquire as to the relationship of the Dutch Government to the legal questions which may arise respecting his admission to and stay in Holland.

France and Holland.

LONDON, December 2.
PARIS.—Madame Erieur whose husband was killed in the torpedoing of the "Sussex" in 1916, has lodged in the courts a charge of murder against the Kaiser. In this connection it should be noted that an extradition treaty exists between France and Holland.

Crown Prince's Abdication.

LONDON, December 3.
According to the "Nord Deutsches Allgemeine Zeitung" the Crown Prince is about to publish a personal renunciation of his rights. He does not mention the rights of his issue.

Germany

Germans begin Restitution.

300 Millions Sterling Gold Paid Back.

LONDON, December 5.
PARIS.—Germans have begun restitutions under the armistice. They have already paid three hundred millions sterling in gold exacted from Russia to the Allies who will retain it till the conclusion of peace. Germans are daily restoring works of art stolen from France. Value of those already returned is estimated at eighty millions sterling.

German Restitution.

Cash from Invaded Territories.

LONDON, November 30.
The weekly report of the Imperial Bank of Germany indicates that Germany paid the Allies twelve millions sterling in gold, under article 19 of the Armistice, providing "inter alia" for the restitution of the cash and securities taken from invaded territories and gold taken by Germany from Russia and Rumania.

Responsibility for War.

The Kaiser's Statements.

LONDON, December 1.
COPENHAGEN—Professor Wegener communicates to "Cologne Gazette" a conversation which he had

with the Kaiser five days before the latter's flight. Kaiser Wilhelm asserted that Von Bethmann-Hollweg and Von Jagow were solely responsible for Germany's policy during the few weeks prior to the war. They sent him to Norway against his will and Von Bethmann-Hollweg told him that if he remained in Germany, it would mean war for which the world would make the Kaiser responsible. He received no reports from his Ministers throughout his stay in Norway and only learned what was happening in the world from Norwegian papers. When he thus learned that the British fleet had sailed, he returned of his own accord and the British nearly caught him. The Kaiser concluded by reiterating at length that Russia was responsible for the war and asserting that Russian troops were across the frontier before war was declared.

Kaiser's Abdication.

Applies only to Himself.

LONDON, November 30.
AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says. The text of the document signed by the Kaiser is published definitely renouncing the Crown of Prussia and the Empire and releasing officials and officers from the oath of fealty. A telegram from Paris says: "It is semi-officially pointed out that the Kaiser's abdication applies only to himself."

Pro-Kaiser Movements.

LONDON, November 30.
In connection with the report that the Kaiser has definitely renounced the throne, it is noteworthy that strong movements, with which powerful military elements are identified, are afoot at the restoration of the old regime. It is reported that Prince Rupprecht of Bavaria is in Switzerland where a conference of Austrian and German Royalists will be held.

"Kaiser-True" Soldiers.

The Red Flag Hauled Down.

LONDON, December 4.
AMSTERDAM. The "Rheinische Westfälische Zeitung" reports that the "Kaiser-true" soldiers have hauled down the red flag on the Town Hall at Kreuznach and burned it amid the cheers of crowds who applauded pro-Kaiser speeches. In order to avoid bloodshed the Workers' and Soldiers' Council resolved previously not to hoist the flag again.

Big Land Settlement.

Hindenburg's Proclamation.

LONDON, December 4.
F. M. Von Hindenburg has issued a proclamation to troops appealing for patience a little longer. He announces that preliminaries for a big scale land settlement have begun and will be expedited. It provides for the building of a hundred thousand houses upon cheaply acquired land with public funds lent at low rates for farmers and gardeners, also the building of houses in garden suburbs for town workers including those in sedentary employment.

Imperialist Movement in Army.

Documents Incriminating Old Regime Burnt.

LONDON, December 1.
BERLIN.—Beside the counter-revolutionary incidents reported in several towns in Rhineland the existence of an imperialist movement in the army is confirmed by the speech by Herr Moldenburger, President of the Berlin Soviet, who said that a squadron of Dragoons on return to Barracks in Berlin on 28th November obeyed the order of the Commander to cheer the Kaiser while a number of Soldiers' Councils in the vicinity in Berlin were working on behalf of the reactionaries. He added that documents incriminating the old regime had been burned in the Berlin public offices.

King of Wurtemberg Abdicates.

LONDON, December 1.
COPENHAGEN.—According to a message from Stuttgart the King of Wurtemberg has abdicated.

The German Armistice.

No Mitigation of Naval Terms.

LONDON, December 4.
A Copenhagen message from Berlin states that Admiral Sir David Beatty has refused the German request to mitigate armistice conditions regarding trade and fishing in the North Sea.

Prolongation of Armistice

Foreshadowed.

Germans Organising Foodstuffs.

LONDON, December 4.
PARIS.—The French press observes that owing to the slowness of the Germans to hand over locomotives and wagons it is impossible for the work to be completed before December 17th. It is practically certain that the armistice will be prolonged and consequently that peace negotiations will be delayed. Conversations between the Allies, with President Wilson present, will probably begin on December 19th. Attention is drawn in the French press to the German Staff's plan of preserving a small but solid army, and to drag out negotiations in the hope of extorting extensive concessions. The Germans are said to be so organising their foodstocks as to tide over the critical months of May and June so that during the final negotiations the Allies will be powerless to bring effective pressure to bear on Germany.

General Mackensen's Army.

Internment in Hungary.

LONDON, November 1.
COPENHAGEN.—A Budapest telegram states that General Mackensen's army of 170,000 will be interned in Hungary in accordance with the demand of France.

Condition of Allied Prisoners.

German Authorities Warned.

German Explanation.

LONDON, November 30.
AMSTERDAM.—A semi-official telegram from Berlin says:—The British members of the Armistice Commission at Spa recently declared that they would hold the German authorities without regard for internal condition, responsible for the way in which British prisoners were arriving in the Allied lines, half-starved, ill, and insufficiently clad and the British Government, in view of the excitement of public opinion in England, would resume hostilities unless matters were remedied. A semi-official statement says, in reply to this, it should be pointed out that everything is being done by Germany to carry out in an orderly manner the repatriation of British and other prisoners and that, owing to the measures taken, regular transport of these prisoners has been ensured and has already been effected to a considerable extent.

LONDON, December 5.
PARIS.—Mr. Marcel Hutin says.—Gravest incidents occurred in war prisoners camp in Saxony and in this connection the Allies are calling upon Marshal Foch to act energetically.

Election of Constituent Assembly.

LONDON, November 30.
AMSTERDAM.—A Berlin telegram states that the Council of Peoples Commissioners has fixed the election of the Constituent Assembly for 1st February, subject to the approval of the Congress of Soviets which will meet on 16th December.

Silesia's Ultimatum to Berlin.

LONDON, December 1.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the Peoples Council at Breslau has sent an ultimatum to Berlin demanding the immediate convocation of the Constituent Assembly and threatening that Silesia will separate from Prussia unless a satisfactory answer is received in forty eight hours.

Measures Against Dr. Solf.

LONDON, November 30.
AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says.—It is officially announced that the Executive Council has requested the Council of Peoples Mandatories to bring about as quickly as possible the retirement of Dr. Solf and immediately to seize all documents relating to foreign affairs and the old regime.

Starvation in Germany.

Reports Purposely Exaggerated.

LONDON, November 30.
Reports from Stockholm and Zurich affirm that there is no danger of starvation in Germany and that the situation there has been purposely exaggerated in order to arouse pity amongst the Allies.

Reichsbank's Funds.

Depleted by 5000 Million Marks

LONDON, November 30.
AMSTERDAM.—A Berlin telegram reports that the President of Reichsbank states that the funds of the bank were depleted by five thousand million marks between 1st October and 23rd November.

North Schleswig.

Ceded to Denmark.

LONDON, November 30.
AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says: It is reliably stated that Germany has ceded the northern portion of Schleswig to Denmark, including the districts of Sonderburg and Hadersleben and the greater part of Tondern and Apenrade.

Stormy Meeting in Reichstag.

Allegation against Executive.

LONDON, November 30.
AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says:—There was a stormy meeting of the great Berlin Soviets in the Reichstag. Various speakers referred to dimensions in the executive and demanded the speedy convocation of the National Assembly. Herr Scheidemann deprecated differences between Workers and Soldiers and said a Central Council for the Empire would be shortly formed. He announced that F. M. Von Hindenburg and General Groener yesterday again formally declared their unreserved adhesion to the Government. The meeting after a long debate appointed a committee to investigate the allegations against the executive.

British Destroyers at Libau.

LONDON, December 4th.—British destroyers have arrived at Libau.

Peasants' Revolt Broken Out.

LONDON, December 1.
COPENHAGEN.—A Berlin telegram states that it is reported that Bukharest is burning and that a peasants' revolt has broken out in Rumania.

German Submarines Sunk.

200 Prior to Armistice.

LONDON, November 30.
The information obtained at the Admiralty shows that two hundred German submarines were sunk prior to the Armistice out of a total 360.

British Fleet's Movement.

LONDON, November 1.
COPENHAGEN.—The British fleet has sailed southwards

France

LONDON, December 5.
The Belgian communiqué says:—Cavalry has occupied Neuss and Ockenkirchen.

LONDON, December 5.
The American Communiqué says:—We have reached the general line of Berncastel-Malborn and Otzenhausen.

The British Advance.

LONDON, December 4.
AMSTERDAM.—British troops have entered Tiel.

Fourth French Loan.

LONDON, December 4.
PARIS.—Havas agency states that in the French Chamber of Deputies yesterday M. Klotz, Minister of Finance, stated that the Fourth French War Loan had produced 37,853,251,000 francs. The number of subscriptions received from abroad showed that more confidence existed now in French credit. M. Klotz added that it was the duty of the French Government to make Germany pay compensation.

Marshal Foch Decorated. With Military Order of Merit.

LONDON, November 30.
PARIS.—After the Banquet at the British Embassy last evening, King George conferred the Military Order of Merit on Marshal Foch.

England and France. The King and French President. Exchange of Cordial Messages.

LONDON, December 1.
PARIS.—King George on the occasion of his visit telegraphed to President Poincaré the "magnificent welcome accorded to me in Paris will be considered by the United Kingdom and the British lands overseas as proof that France appreciates the true value of the effort that my Empire has made in the common cause. I am convinced that the ties uniting the two nations will henceforth be indissoluble. President Poincaré replied "France will be as faithful in peace as in war to the 'Entente Cordiale' which defeated German imperialism and saved our liberty." President Poincaré concludes by saying that he will visit England shortly.

Great Britain

British Parliamentary Elections. Members Re-Elected.

LONDON, December 4.
Up to this evening 104 unopposed returns have been handed in which the number comprises 69 Coalitionists, 11 Labourites, 1 Nationalist and 23 Sinn Féiners. Among ex-members of Parliament re-elected to their former constituencies are Mr. Arthur Balfour, Mr. Balfour, Mr. Clynes, Mr. Chamberlain, Mr. Breece, Mr. Burnett-Coomes, Mr. Will Crooks, Mr. Kennedy-Jones, Mr. Wilson, Mr. Fox, Mr. Lowther (the Speaker), Mr. T. P. O'Connor, Colonel John Ward, Mr. Wardle, Mr. Spencer-Hughes, Mr. Wedgwood, Sir James Dalziel, Mr. Abraham, Mr. De Vries, Count Plunkett, Mr. Richards and Colonel Tate.

Mr. Austin Harrison (Editor of the English Review) has opposed Mr. Lloyd George. Mrs. Hope's nomination against Mr. Asquith has been rejected owing to an informality. Mr. Batemany yesterday secured his discharge in the Court of Bankruptcy and has been nominated for South Hackney.

The General Election in Britain. 107 Returned Unopposed.

MANY TRIANGULAR CONTESTS.

LONDON, December 5.
Up to the midnight December 4th, 107 unopposed returns had come in 41 being Coalition Unionists and 27 Coalition Liberals, 27 Sinn Féiners, 11 Labourites and 1 Nationalist. The unprecedented number of candidates include 580 Coalitionists of whom 425 are Unionists and 125 Liberals. The remainder are Labourites and Independents. 270 Liberals oppose Coalitionists. There are numerous triangular contests due to a plethora of Labourites numbering 400 of various shades and Independents including the National Party and Discharged Soldiers' Federation. There are 14 Women candidates. 105 Irish seats are contested by 57 Nationalists, 80 Sinn Féiners and 28 Unionists.

Sinn Féiners will not Take Seats. 250 Soldier-Candidates.

LONDON, December 5.
250 Soldier-Candidates are standing for the election. Sinn Féiners who do not take their seats will not draw salaries under the ruling of the Speaker and their deposits will not be refunded.

Hindu Life.

Mr. Basu's Lecture in London. Lord Crew's Observations.

LONDON, November 29.
Presiding at a lecture at the Society of Arts on Hindu Life by Mr. Bhupendranath Basu last night Lord Crew said "We are all full of admiration and gratitude for the war services of the Indians. Contribution by India in men alone has been simply magnificent. The later stages of the great successes in Mesopotamia and Palestine were mainly conducted by Indian troops." (Cheers) "India" he continued "was an intensely spiritual country, a distinguished Germany once declared to him that England was the only country in Europe which could be called in a distinct sense religious. If that were so it might bring us into closer concert with Indian mind. It

was in closer knowledge of the Indian mind that we must look for progress. (Applause.)

Lord Carmichael said the only thing which would be better for India and the British than a better understanding of the Indians by the British was a better understanding of the British by the Indians. (Applause.)

German Indemnity. To Pay to Uttermost Farthing.

LONDON, December 5.
Speaking at Dundee yesterday Mr. Churchill said the Admiralty had decided that it was unnecessary to demand Heligoland. Britain had entered the Peace Conference also very determined that no limitations would be imposed on her right to maintain naval defence. The Government, he said, had decided on the nationalisation of railways. We intended to make Germany pay to the uttermost farthing for harm done in gold and shipping securities and other available liquid assets.

Britain had entered the Peace Conference absolutely determined that no limitations would be imposed on her right to maintain a naval force.

Sir Eric Geddes Speaks of Death Punishments.

LONDON, December 5.
Sir Eric Geddes speaking at Reading declared that men guilty of unpeakable atrocities upon our prisoners and upon civilians in invaded countries must be tried and if condemned put to death.

The British Blockade. Cruisers' Successful Work.

LONDON, December 5.
Sir Eric Geddes announced that the Tenth Cruiser Squadron which had during the war guarded the route from the Orkneys to Iceland had intercepted 15,000 ships carrying supplies to the enemy. Less than 4 percent of the ships had evaded the blockade.

Former Enemy Rulers. Their Disposal.

LONDON, December 5.
Sir Auckland Geddes speaking at Reading declared that Enver Pasha and the former rulers of Bulgaria and Austria-Hungary must be tried and if convicted shot. The Government policy, he said, included the production of power.

Question of Indemnities. Invasion of Belgium and War. Kaiser Guilty of Indictable Offence

LONDON, November 29.
In the course of his speech at Newcastle Mr. Lloyd George said that all the Allies were now considering the question of indemnities. The Government had established a very strong expert committee representing every shade of opinion to investigate carefully the capacity of Germany to pay. France was presumably paying special attention to the question, because the damage inflicted to her towns, cities and countryside was extraordinarily severe. The Government had requested the Attorney-General to refer the question of responsibility for the invasion of Belgium and the conduct of the war to some of the greatest British jurists and they had finally concluded that the Kaiser was guilty of an indictable offence for which he ought to be held responsible. (Cheers).

Industrial Situation. Return to Peace Footing.

LONDON, December 30.
Mr. Roberts, Labour Minister, speaking at Cardiff said that several industries had already changed from a war to a peace footing. Raw materials were not so scarce and shipping not so restricted as once appeared, likely.

German Colonies. Inclusion in British Empire

LONDON, December 3.
Mr. Walter Long, speaking at Bristol, disclosed the fact that he was a member of the committee mentioned by the Premier on the 29th, to consider the terms that should be demanded from Germany. Therefore he could emphasise that the Empire had no need for anxiety on the ground of undue tenderness on the part of Great Britain and the Allies. Although he did not desire to enlarge the British Empire, he could not see any alternative solution of the problem of the German Colonies than inclusion in the Empire. Where the natives had been consulted, they overwhelmingly favoured that course.

LONDON, December 5th.—The death is announced of the Duke of Grafton.

General

Union of Montenegro with Serbia.

LONDON, December 5.
A telegram from Agram says: It was the National Assembly of Montenegro, not Parliament, which decided to depose King Nicholas and unite Montenegro with Serbia.

Japan

Japan's Tribute to Allies. Debt of Gratitude to Russia.

LONDON, November 30.
A telegram from Tokio dated 26th says: Baron Uchida the Foreign Minister in a speech at the Banquet of Allied societies, paid a tribute to the great Allies who had humbled the arrogance of a selfish power. He said that Russia had earned an everlasting debt of gratitude which, under providence, Japan hoped to repay.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

Delhi

DELHI, December 5.
Arrangements are being made for the organisation of passage and control and a controller will be appointed without delay. Provincial committees are also in process of formation.

Mr. Henry Sharp officiating Secretary to Government of India will shortly visit Sakchi to discuss the questions of the much needed Technological College recommended in the report of the Industries Commission.

The Indian Budget will be presented at the Imperial Legislative Council on the 21st March. Dates for the presentation of Financial Statement for general discussion and the discussion in Committee stages will be settled later.

Bombay

The Municipality of Hyderabad Restored to the People. GOVERNMENT PRESS NOTE.

BOMBAY, December 6.
In view of the recent supersession of two municipalities in Bengal the following press note issued by the Bombay Government is of interest. The press note says:—Inasmuch as the term of office of the committee of management appointed to carry on municipal affairs of Hyderabad on supersession of the municipality of that city, expires on the 5th December 1918, His Excellency the Governor-in-Council has taken the occasion to review the work of the Committee and desires to record his appreciation of the satisfactory results achieved by it in the face of serious difficulties. The first task of the committee was to re-establish the financial position of the city. Whereas in the previous three years the municipality had expended Rs. 1½ lakhs in excess of its current income by drawing upon its reserve funds and by the sale of lands and misapplication of sale proceeds the Committee of management has by a thorough policy of retrenchment in two years effected a saving of Rs. 1½ lakhs by reducing the current expenditure below its current income. The committee has also reorganised its establishment, removed bad and inefficient servants, remodelled its rules of working and delegated powers in accordance with proper principles of administration to its chief executive officer, the Municipal Commissioner. In these circumstances the Governor-in-Council is of opinion that the Committee may be considered to have fulfilled the main objects for which it was appointed and that the municipality be restored at the earliest possible date. In view of the fact however that the Commissioner in Sind has recently sanctioned a revision of franchise which is expected to raise the number of voters from about 3000 or 4000 to about 12,000 and it will take sometime to prepare the new electoral rolls the Government have decided to extend the period of office of the committee of management for another six months. During this period the Commissioner in Sind will be requested to arrange for the reconstitution of the municipality under section 11 of the Bombay District Municipal Act 1901 with Councillors of whom two-thirds shall be elected and one-third nominated and with separate communal representation for Mohammedans on lines similar to those on which it has been recently introduced into other large municipalities in Sind.

Farewell Addresses to Lady Willingdon. A Large Emerald and a Cheque for Rs. 24,000 Presented.

BOMBAY, December 5.
At the Town Hall this evening Lady Willingdon attended a farewell reception given in her honour by the women of the Bombay presidency. Addresses expressing regret at her departure were read in English by Mrs. Palmer, in Urdu by Lady Ali Shah, in Gujarati by Lady Jehangir and in Marathi by Mrs. Ranade. These were presented in caskets and also a large uncut emerald and a cheque for Rs. 24,000. Her Excellency declared her intention of handing back the cheque to be devoted to the Famine Relief Fund.

A New Era in Social Evolution in India.

A significant feature of the success of Lady Willingdon's efforts towards social fusion was given on Wednesday when after she had opened the Parda Ladies pavilion, she had presented for their use to the Willingdon Sports Club, she was entertained at a lunch in the club dining room by H. H. Lady Aga Khan, Lady Petit, Lady Jehangir, Lady Mehta, Lady Netheravale, Lady Fazalbhoy Currimbhoy, Lady Ibrahim Rahimtullah, Begum Sahib of Sanavar and about 40 others. This was the first occasion on which ladies of all classes sat down and ate together at the same board, thereby inaugurating a new era in social evolution in India.

The New Governor of Bombay. Arriving on the 14th.

BOMBAY, December 5.
It is notified in to-day's issue of the Bombay Government Gazette that Sir George Ambrose Lloyd, the Governor-designate of this presidency, is expected to arrive in Bombay at daybreak on Saturday the 14th instant by S.S. "Chybaasa" and will be received on arrival with all honours due to his position. Sir George will leave "Chybaasa" at 8.15 a.m. and will disembark as usual at Apollo Bunder. Another notification in the same issue announces the departure of H. E. Lord Willingdon for England in S.S. "Chanda" from Apollo Bunder the same day at 5 p.m. All honours due to the Governor of Bombay will be paid to His Excellency until he passed Aden.

మదరాసు ప్రచారకసంఘము.

కార్యదర్శి నివేదికము

ఇంతవరకు చేయబడిన పని

మదరాసు ప్రచారక సంఘకార్యదర్శి మా కిటుల వ్రాయుచున్నాడు.

ఈమధ్య ప్రచారక సంఘమువారి సమావేశమైన తదనంతరము, సభ్యులసభ యొక్క ఉపసంఘముల వారి సభలు మూడును జరుపబడినవి.

ప్రకటనములు

తుర్కీ, ఆస్ట్రీయా, జర్మనీ, డెన్మార్క్, యుద్ధమున లొంగి పోయినవని తెలుపుకాగితములు సంఘమువారిచే ప్రకటించబడినగరమంతటను పంచిపెట్టబడినవి.

జర్మనీ యుద్ధవిరామ పరత్తుల కొత్తుకొనివచ్చిన సంగతి తెలియగానే, పెద్దపెద్ద కాగితములమీద ఈ వార్తను అచ్చువేసి గోడలమీద అంటించబడినది. బండ్లమీద కాగితములంటించబడి నగరమున ప్రజలకు తెలుపబడినది. యుద్ధమున విజయము ఎందుకు చేసారనది, అను విషయము, 1918 సం. అక్టోబరు 21 తేదీ నాటి యుద్ధస్థితిగతులను గురించియు జేయకరప్రముల అచ్చువేయించబడి రాజధానిలోని కలాకాలలకు, పాఠశాలలకు సలు అందెయింతు ఇన్స్ పెక్టరులకు పంపబడినవి. లెప్సిగ్ లోను జనరలు 500 డబ్బియు. ఆర్. మార్షల్ గారు మెసపామియాలోని స్థితిగతులను గురించి వ్రాసిన కరప్రములు “సత్యవాణి” సచిత్ర పత్రిక మాదిరి ప్రతులు కలాకాలలకు సమైచేయబడినవి. “యుద్ధమున స్థానమున గ్రంథము” అనుప్రతి ప్రతి మాధ్యమిక విద్యాలయమునకును పంపబడినది. వివక్షరము, ఆఫీకాఖండమునందలి నైర్వతిభాగమున జర్మనులు చేయుచున్న దుండగములు, మిక్రొండలివారి విజయము అను విషయములను గురించి దేశభాషలలో కరప్రములు వ్రాయబడి, రాజధాని యంతటను పంచిపెట్టబడినవి.

“యుద్ధవార్తలు” అను పత్రిక ప్రచారణము క్రమేణ పావుగున్నది. ప్రకృతము ఆంగ్ల భాష యందు 8,000 ప్రతులు దేశభాషలలో 46,500 ప్రతులు ప్రకటించబడుచున్నవి.

విద్యాలయములందు ప్రచరణ

పాఠశాలలలో ప్రచారణ సంఘమువారి తరపున పని చేయుటకు దొరతనమువారు విద్యాకాఖాధికారులు ఆర్. ఎం. ప్లాతాను గారిని నియోజించిరి. వీరు అక్టోబరు 31-వ తేదీ నాడు పనిలో ప్రవేశించి, ఇంతవరకు ఆంధ్రమండలములలో సంచారముచేసి ప్రకృతము పట్టిన తీరమునందలి విద్యాలయములలో ఉపన్యాసముల నిమిత్తమున్నాడు.

శ్రీలంకందు ప్రచారణము

ఈమధ్య సమావేశమై సభవారు, యుద్ధనిషయమున శ్రీసంఘములలో పనిచేయుటకు కొంతమంది విద్యాలయములందు ఆహ్వానించిరి. ప్రకృతము యుద్ధము విరమింపబడి నందున ఈవిషయమున చేయవలసిన పని కొంతకాలమువరకు ఆపుదల చేయబడినది.

మాజిటలంథరు బొమ్మలద్వారా పాఠశాలలలో ఉపన్యాసముల నిమిత్తమును సంఘమువారు చిత్రీకరణము లనేకములు విద్యాలయాధికారులకు పంపించియున్నాడు.

ఈ నెల 1-వ తేదీని గుంటూరులో ఏషియన్ కన్వెన్షన్ ఎక్కురెన్సు కమిషన్ పాలిసి హాల్డురు లందరూ మదరాసు బ్రాంచి ఆఫీసులో సమావేశమైరి. జి. సీతారావు కామ్రొ. బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. కమిషన్ వారి “ఫిఫ్త అగ్గరైజింగు ఇన్ స్పెక్టరు” డి. కే. సాచలపతి రావుగారు ఉపన్యాసము జొనగిరి. గతసంవత్సరపు డైరెక్టరుల నివేదికయు, “అక్టోబరు వాల్మరైవ్ ను” నివేదికయు చదువబడినవి. కమిషన్ వారి రాబడిలో గతి సంవత్సరమునందు లక్ష రూపాయలు ఆభివృద్ధి గల్గిందనియు, గుంటూరునందలి డైరెక్టరు లందరుగలసి ఒక బోర్డు నేర్పాటుచేయుట కాలోచనముజరుగుచున్నది. కమిషన్ ఖర్చులను ఇంక నుత్కరింపవలయునని ఎ. సీతాపతిరావు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు పేరావించిన తీర్మానము జి. సాగభూషణము బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు బలపరుపగా అందఱి చే సంగీకృతమయ్యెను. కమిషన్ కార్యదర్శి జె. కె. రాజారావు సంతకము గారు గతకుదచ్చిరి. వారు పాలిసి హాల్డురుల కా తిథ్యమొనగిరి. ఇటువంటి సభలను తరచుగా చేయుచుండుట కలన ఇతరకమిషన్ల ఏకైకము దీనినిగూర్చి చెప్పు పోటీమాటల ను గణాంకము చాలవరకు తగ్గవలదు. అని గుంటూరునుండి ఒకరు వ్రాయుచున్నాడు.

ప్రజాభి పాయములు.

I

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయసభోపసంఘము.

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకుడు:

అయ్యో, చెన్నైలో 24-11-18 తేదీన జరిగిన సభలోని తీర్మానములలో, 3 వ తీర్మానము (కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు సంఘాధ్యక్షగీములతోగూడ 80 గురు సభ్యులకు మించకుండనుండునట్లు ఆ సంఘముయొక్క సభకు 5 గురుకు తక్కువ గాకుండునట్లును తీర్మానించడమైనది.) పూర్వపు తీర్మానములకును, నిబంధనలకును వ్యతిరేకముగ నున్నందునను, పూర్వపు తీర్మానములు చెన్నైలో సభలోగాని మరియు ఇతర సభలోగాని రద్దుచేయబడి నుండవలెను, ఆ తీర్మానము సరియైనది గాదనియు, దానిని నిర్వహించుటకు ఏలలేదనియు నాకు తోచుచున్నది. మరియు నాల్గవ తీర్మానములోని కార్యనిర్వాహక సభ్యుల యెన్నికలు పూర్వపు సభాతీర్మానముల యందలి నూచనము భిన్నముగా నున్నందున నవియు చెల్ల దగవు; రద్దు గావలసి యున్నవి. ఇంతేకాక, తొమ్మిదవ తీర్మానమునందలి ఆభివర్ధింపజేయు సభోపసంఘపు ప్రతి నిధుల యొక్కయు పూర్వపు సభాతీర్మానములందలి నూచనములకు వ్యతిరేకముగ నున్నందున నా యొక్కయు సమయేనవి గావు. ఆ మూడు (2, 4, 5) తీర్మానములకు పూర్వపు తీర్మానములకు వ్యతిరేకమున, దెజవాడలో 17-2-18 తేదీన జరిగిన సభాతీర్మానములలోని 3-వ తీర్మానములోని (చ) భాగమును ఈ సంఘమునకు సంఘాధ్యక్షగీములు గాక ముప్పది యారుగురు సభ్యులు నుండవలయును. వారిని ఎన్నికొనటలో ప్రతి జిల్లాకును యిరువైదువై తక్కువగాకుండ నెక్కుకొనవలయును) కడ ప లో 31-8-18 తేదీన జరిగిన సభా తీర్మానములలోని 5 వ తీర్మానము (ఆభివర్ధింపజేయు సభోప సంఘమునకు పంపుట కేర్పరపబడు ప్రతిధులు పదునొకండు గురిని ఎన్నికొనటలో ప్రతి జిల్లాకు నెక్కుకొని తక్కువగాకుండ ఆట్టి సభ్యులుండునట్లు ఎన్నికలు చేయవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు) సభానిబంధనలలోని xiii ని నిబంధన (Quorum for meetings of the committee shall be 15 and for those of the executive Committee 7) చూచినచో, కష్టపడవలదు. వైకారణముచే, నా తీర్మానములను రద్దుచేయవలసి యున్నది. అందుకై రాబోవు శని, ఆదివారములలో దెజవాడలో జరుగఁగల్గు సభలో నా తీర్మానముల రద్దు చేయవలసినదిగ కోరుచు నే నొక తీర్మానము నుపపాదింప నుద్దేశ్యపడెనైతిని. కాన దయచేసి యీ విషయము నా సభలో చర్చకు దెచ్చుటకు అక్షణ యత్నమి ప్రార్థించుచున్నాను. గుంటూరు, విష్ణుభొల్ల సూర్యనారాయణ.

నెల్లూరు వార్తలు.

(ఒక విశేషమునియొద్దనుండి)

శ్రీ కృష్ణ దేవరాయజయంతి

నెల్లూరు, డిసెంబరు 1:— మా పురవిద్యార్థులు గాంధీజీ నగరము 24 తేదీన శ్రీ రాయలజయంత్యుత్సవమును పురమండలమున జరిపిరి. తూములూరు శివరామయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు గ్రామసాధికరులుగ నుండిరి. విద్యార్థులే రాయల చరిత్రగూర్చి యొక్కయు, భాషాసాహిత్యముం గూర్చి వేటొక్కయును, వీరపూరుపత్తముం గూర్చి మఱియొక్కయును నుపన్యసించిరి. అనంతరము ఓరుగంటి వేంకట సుబ్బయ్యగారు “శ్రీరాయల జాతీయజీవన ప్రభవకారణావస్థల” గూర్చి రమ్యముగా నుపన్యసించిరి. పిమ్మట సభాధ్యక్షులు కడు ముగముగ రాయల జీవితముం గూర్చి నడివిన విదవ జాతీయ గీతముతోడను వందేమాతరధ్యానములతోడను జయంతి ముగింపబడినది. విద్యార్థులెల్లయు సమావేశమునకు పూర్వము శ్రీరాయల చిత్రపురుష పుష్పాలంకృతముజేసి జాతీయగీతపఠనముతో గీతవాద్యాది నిర్వహణలతో పురమండలమున కేగునప్పుడు ప్రేక్షకులహృదయము లానంద సందోహము లయ్యెను. నియోజనములు.

వేంకటగిరి విద్యాలయపు ప్రాథమివిద్యార్థి బృందపక్షమున, నిర్వాహకసంఘమున నిద్దలుప్రతినిధుల నియోజనములు జేసు జరిగెను. ఆమందగ్గ కృష్ణరావుగారును తూములూరు శివరామయ్యగారును వచ్చేటి విశ్వసాధారావుగారును మఱియొక్కరును తత్సభ్యత్వముల నధించిరి. విశేషము కృష్ణరావుగారును విశ్వసాధారావుగారును నియోజకులైరి. ప్రజలు పరిపరిధముల నుత్సాహించుచున్నారు.

న్యాయస్థానవార్తలు.

గ్రామాధికారి విడుదల

నిన్న హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి సదాశివశాస్త్రి గారియొద్ద బళ్లారి మండలములోని గ్రామాధికారి రంగారెడ్డి గారి కేసు సందర్శమున జిల్లా జడ్జిగారు చేసిన తీర్పువైన ఆపీలు చేయబడినది.

రంగారెడ్డిగారు గ్రామాధికారిగా నున్న ప్రదేశమున కొంతమంది మాదిగలు రెడ్డిగారింటికి సమీపముననున్న సంతక రెడ్డిగారి గృహములోబడి దోచుకొనసాగిరి. రెడ్డిగారి కీసంగతి తెలిసి దోపిడిగాడులకు చయపెట్టుటకు గారు గాలిలో తుపాకిని గాలికిరి. మరునాడుదయమున మాదిగలలోనికడు రంగారెడ్డి సంతకరెడ్డిగార్లు వరికై వడిరాత్రియందు తన యింటికి వచ్చి తానెప్పుడో చేసిన తప్పులకు గాను, చేసిన విరుగగొట్టి రని నొక కండ్లెయింటు దెచ్చెను. కండ్లెయింటుకు విచారణ చేసిన సలు మేజిస్ట్రేటుగారు రంగారెడ్డి సంతకరెడ్డి గార్ల మీద నేరమాటోపించి ఇరువురికి, చెయ్యక సంవత్సర కఠిన శిక్షను విధించిరి. బళ్లారిజిల్లా జడ్జిగారికి ఆపీలుచేయగా, క్రింది కోర్టువారి శిక్షను భాషువరిచిరి.

న్యాయమూర్తి సదాశివశాస్త్రిగారు తీర్పులనన్నిటినివరి తీచి, రంగారెడ్డిగారు మాత్రము విరోధులని అభిప్రాయపడి, వారిని విడుదలచేయ నుత్తరులపాలించిరి. బొంబై తొల్ల ను గారు రెడ్డిగావత్తుమున వాదించిరి.

జాతీయపారిశ్రామికసంఘము

జాతీయ పారిశ్రామికసంఘమువారి గురువార, పార్థసారథి మొదలి సంఘమువారి వైకము రూ 1728-1-0 అవహించి నాడలి పోలీసువారు తెచ్చిన కేసును జార్జి బౌవును ప్రెసిడెంట్ పేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి, మొదలి దోషిగాడలి తీర్మానించి అతనిని హైకోర్టు నెవచ్చుకు కమ్మిట్టుచేసిరి.

బ్రిటిషు వర్తికములు.

లండను, డిసెంబరు 30:— కార్మికమంత్రీయగు రాబర్ట్స్ గారు కార్మికుల పురమునకు దుపన్యసించుచు పురము లనేకములు యుద్ధస్థితియండి కాంతిస్థితికి జేరుకొనినవనియు, పర్యేషములందు దుపయోగింపబడు అవకాశవార్తములు లభ్యములుగ నున్నవనియు కొంతకాలము క్రిందట కనబడినట్లు నొకలగు నాగమములు నిర్ణయింపబడె తదనియు చెప్పిరి.

నర్సారావుపేట వార్తలు

(ఒక విశేషముని యొద్దనుండి)

నర్సారావుపేట, డిసెంబరు 4:— మామూరినిపాలిటి ప్లాపింపబడి మూడు సంవత్సరములు మాత్రము గడచినవి. ఇంతి త్వరలోనే అదికారేతరులకు అధ్యక్షులుగా నెక్కు కొనున్వాయతం త్రియును దొరతనమువారు మాపట్టణమున కొసగుట మిగుల సంతోషకరము. ప్రథమమున నీవదనికి ఎన్నుకొనబడిన రాళ్లభండి, కృష్ణమూర్తిగారు మిగుల సమర్థులగు న్యాయవాదులు. ఇంతియకాక స్వరాజ్యవాదులు, స్వాంతంత్ర్య ప్రేములు. వీరి పరిపాలనమున మాపట్టణము మిగుల నభివృద్ధి జెందునని నమ్ముచున్నాము.

ధర్మగ్రంథాలయము

శ్రీ కన్యకా పర మే శ్వరీ గ్రంథాలయముయొక్క ప్రథమ వార్షికోత్సవము 1-వ తేదీ మధ్యాహ్నము మిగుల జయప్రదముగ జరిగెను. సుప్రసిద్ధ దేశభక్తులగు అయ్యుజేతర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆ గ్రామసాధిక పత్తము వహించిరి. ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘముయొక్క ఉపాధ్యక్షులగు నూ-వరసింహకామ్రొగారు గ్రామసంఘములను గూర్చి కడురమ్యముగ నుపన్యసించిరి.

సభకు రాజాలనందురు చింతియ, తిత్తి బలరామయ్యగారు, మారేపల్లి రామచంద్రకామ్రొగారు, విక్రమ దేవవర్మగారు, అద్దంకి సత్యనారాయణ శర్మగారు మొదలగు ప్రముఖులు శేఖరసంపిరి.

ఈ గ్రంథాలయము ప్రశస్తములగు ఆంధ్రాంగ్లేయ గ్రంథములతో విరాజిల్లుచున్నది. చుదావర్తకయే ఎల్లరును చుచుకొనవచ్చును. చందాదారుల సంఖ్య నూటికి మించినది. మా ప్రాంతముల నీ గ్రంథాలయము ప్రకాశితజీవనమునకు మిగుల సహకారిగనున్నది. ఆచరకాలమున నీమండలమునకు ప్రథమగ్రంథాలయ మగు నకు నూచనము కనబడుచున్నది.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

(1)

కృష్ణా జిల్లా ఇందుపల్లి గ్రామమునందు జరిగిన రామ పట్టాభిషేక మహోత్సవ సందర్భమునందు 2500 బీదలకు అన్న దానము చేసిరి.

పొట్టపూడిలోని మజనరంజనీ గమాజ కార్యనివేదన మును చూచి ఎలగిరి జమిందారుగారు మాటపదార్లు రూపాయలను బంపి సమాజమును బోషించి రాజపోషకులైరి. వీరు విద్యార్థులకు నడకలైన నెలకెడి జమిందారీశ్వరులు. ఇందులకు గమాజము వారెంతయు కృతజ్ఞులై వందనముల నర్పించిరి.

వనసంతర్పణ:—గంజామ జిల్లా పగ్గాకిమిడి తాలూకా హీరవండల గ్రామములో, కార్తీక బంధనాడు మజనాను మోదినీ గమాజ గ్రామధాలయ సభ్యుల దృవ్యసహాయమున మిక్కిలించుకొని గలిగిన విజయోత్సవాను నవగరించుచు కార్తీకమాసాధిక్యమును బట్టియు వివిధ వర్ణములవాకిని నుమారు ముడువందలకు సంతృప్తిగ వృష్టాన్ని మొంగు బడిను.

ఒకటిల్లు వ్రాయుచున్నార:—గత నెల 11 తేదీ రాత్రి 11 గంటలకు పరణం శేషులమునాయుడు గారు గుంటూరు జిల్లా పేటపాలెనునందు పరలోకగతులైరి. వీరివయస్సు 59 సంవత్సరములు. వీరు బాల్యమునండియు డి. పి. డబ్లియులో కంట్రాక్టరుగనుండి కృష్ణా, నెల్లూరు జిల్లాలలోని అనేక ప్రాజెక్టులను రైల్వేరంగులను పూర్తిచేయించిరి. వీరి ఆస్తి కాంతిరేఖ కోమల్లు 5000 వేల బీదలకులకు పంపిగా 27 తేదీని అన్నదానము చేసిరి.

ఆర్యసమాజ వార్షికోత్సవము:—లాహోరులో గత నాలుగుదినములలోను ఆర్యసమాజవార్షికోత్సవము జరిగినది. డి. పి. వి. కళాశాలవారు 20 వేల రూపాయల నగదును 10 వేలకు వాగ్దానములను గడించిరి. లాలా హంసరాజుగారి విజ్ఞప్తి కిది ఫలితము. గురుకుల కాఖవారు 10 వేలను గడించిరి. శ్రీల అభివృద్ధిని గూర్చి జలందరు కన్యావిద్యాలయము ప్రిన్సిపలు లజ్జావతిగారు రుపస్యసిందిరి. గౌ॥ పటేలుగారి చట్ట మామోదింపబడిన.

ఉపాధ్యాయ సంఘ వార్షికోత్సవము:—సత్రైపల్లి తాలూకా బజారుపాడు ఉపాధ్యాయ సంఘము వార్షికోత్సవము అమరావతిలో 30-11-18 తేదీ జరుపబడినది. ఆ సభకు 40 మంది ఉపాధ్యాయులు విచ్చేసిరి. సత్రైపల్లి రేంజిస్ట్రార్ల సభు అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు ఈరంకి రామకృష్ణయ్యవంటులు గార్లు గ్రామసాధిపత్యము వహించిరి. కృత్యకాస్త్రు, కారీరకాస్త్రు ఆరోగ్య కాస్త్రములు విపులముగా బోధింపబడిన.

సందిగ్ధచంద్రహాస మను కిర్మిత్ నెల్లూరుజిల్లా ఆర్యమారునుండి ఎన్. రామయ్యగారిట్లు వ్రాయుచున్నార:—కాశీయుక్తిసంవత్సర మార్గశిర్ష శుక్ల 15 పూర్ణిమాదినంబున మొక చంద్రహాసము గణితాగ్రమున మన జేతెయినకు గాన్పించుకొంటు కొందరు సిద్ధాంతులు తమ పంచాంగముల యందు స్వర్ణమోక్ష కాలాదుల వెల్లడిజేసి యున్నారు. మరి కొందరు సిద్ధాంతులు దృశ్యాదృశ్య మన్నారు. ఇంకొందరు ఆ మార్గమునే ద్రోశులేదు. ఏది ఎంతమట్టుకు సత్యమో దెలియకున్నది.

నవంబరు 28-వ తేదీ సాయంత్రము 3 గంటలకు ఆచ్చు తన్ను వేంకటరమణయ్య పంతులుగారి యింటివద్ద, గుంటూరు జిల్లా ఈపూరిపాలెం, బోయిపాండ్రపాలెం, పావరపాలెం, మున్నగు గ్రామములయందు సమావేశమై ప్రత్యేకతారామ య్యనాయుడుగారి అగ్రాసాధిపత్యము వహించిరి. జూలై 18-వ తేదీ మద్రాసుగవర్న మెంటువారు 345 వెంబరున కృష్ణా, గోదావరి, డెల్టాలలో నీటితీర్చును, అభివృద్ధిచేయ నుద్దేశించి ట్టును, అందుకేమయిన ఆక్షేపణ లున్నయెడల తెలుపుకొను మనన, జీ. ఓను చదివినమీదట, జిల్లాలోని భూమిపన్నులు, నీటితీర్చులు, ఇదివరకే అమితభారముగ నున్నందున, ఇక నేమా త్రము ఎక్కువచేసినను రయతులు భరింపకలరనియు, ప్రస్తుతము నీటితీరునను వెంపకముచేయ ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించుట మిగుల కోచనియమనియు, ప్రజలకష్టములను, స్థితిగతులను గమనింపక ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించి బూనిన, ప్రజలయం

దు అసంతృప్తియు అశాంతియు పరిబలమగుననియు, సభవారభిప్రాయపడి, అట్టి అసంతృప్తియొక్కయు, అశాంతియొక్కయు, ప్రాబల్యమునకు, ఎడమియకుండుటకై ప్రభుత్వము వారిని విషయపూర్వకముగ పార్లమెంటుకి.

ఆంధ్రనాటక కేరీతో కార్యసాధనము, ఏలూరు:—మా సంఘమువారిని కొన్ని నాటకసమాజములనాను ధర్మాస్తులు పంపుకొనుటకు వ్యవధికావలయుననియు ధర్మాస్తువాదులభిరులలో కేరీతో సంఘమువారు కొంతసేమయిన చేయవలయుననియు కోరినందున, ఇదివరలో ప్రకటించిన మా నిబంధనప్రకారం 3 నిబంధనకు మార్చి 15 మంది యాక్టరులకు రాకపోకలకు గురై యు ఖర్చులు భోజనసదుపాయములను చేయుట కేర్పాటు చేయడమైనది గాన, ధర్మాస్తులు పంపుకొనిగోరువాడు 10-12-18 లోపుగా “మోలే నారాయణరావుగారు, జమిందారు, విన్నపము చేసి గుండేపల్లి యస్టేటు, ఏలూరు, కృష్ణా జిల్లా” అని వ్రాసికోవలెను.—గుత్తా వెంకయ్య చౌదరి.

విశేషములొక్కట పార్లమెంటు వ్యాసము:—నవంబరు 25 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీహరివారి సభ్యులవద్ద చిన్నగంజాం, కోటుపల్లి, గుంటూరుజిల్లా వెదగంజాం సోపిరాల, పూలపాండ్రపాలెం, మన్నెంవారిపాలెం, ముక్కలపాండ్రపాలెం రాజు బంగారుపాలెం, మూలగానిపాలెం, కొత్తపాలెం, తూర్పుపాలెం, మున్నగు వానియందు సమావేశమై జూలై 18 తేదీనె 345 రుపీయలపాను గవర్న మెంటువారు కృష్ణా, గోదావరి, డెల్టాలలోని మొరకభూములకు నీటితీరునకు వృద్ధి చేయనుద్దేశించినట్లును, అందుకేమయిన యాక్షేపణ లున్నయెడల రయతులు తెల్పకొనవలయుననియు ప్రయరపర్చిన జీ. ఓ. ను చదివినమీదట, దిగువ నుదహరించబడిన ప్రకారము సభవారు తీర్మానించిరి. గుంటూరు జిల్లాలోని భూమిపన్నులు నీటితీరునకు, ఇదివరకే అమితభారము నున్నందున వాటిని సమీక్షించి ఏ మాత్రము ఎక్కువ చేసినను రయతులు మోయకలరనియు, ప్రస్తుతము నీటితీరునను వెంపకముచేయ ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించుట మిగుల కోచనియమనియు, ప్రజలకష్టములను, స్థితిగతులను గమనింపక ప్రభుత్వమువారు అట్టిపనికి బూనిన ప్రజల యందు అసంతృప్తియు అశాంతియు, పరిబలమగుననియు, సభవారభిప్రాయపడి అట్టి అసంతృప్తియొక్కయు, అశాంతియొక్కయు, ప్రాబల్యమునకు ఎడమియకుండుటకై ప్రభుత్వమువారిని విషయపూర్వకముగ వేడుకొనుచు గవర్నరు గారికి మహాజను పంపుటకును సభ్యులు తీర్మానించిరి.

1919-వ సం॥పు శరీర వ్యాయామక్లాసు.
బొక్కవైన్నూలు, గుంటూరు.
శరీరవ్యాయామక్లాసు నందు శరీరగోటివారి ధర్మాస్తులు 1918-వ సం॥ డిసెంబరు 20 వ తేదీ లోపుగా యాక్రింది చిరు కామా దారులకు శరీరవలెను.
ఎన్నుకొనబడిన ప్రతి విద్యార్థియు ఒక్కొక్కసారి మూడురూపాయల చొప్పున నాలుగువాయిదాలలో 12 రూపాయిల రుసుమును చెల్లించవలెను.
యోగ్యతాప్రతిమలు, బ్రయనింగు పూర్తి అయిన పిదప తిరిగి విద్యార్థి పనిలో ప్రవేశించుటకు ప్రభుత్వమువారిచే గుర్తింపబడిన పాఠశాల వ్యవస్థాపకుని సంతకమును చేయించి పంపవలయును. (1878)
బొక్కవైన్నూలు, } బి. రామచంద్రరావు,
గుంటూరు, 25-11-18. } హెడ్ మాస్టరు.

స్వదేశీ నబ్బులు.			
కస్తూరి	0-8-0	మొగలి (కేవిడా)	0-4-0
కార్పాలిక్ (మేలు)	0-6-0	బేత్	0-3-0
మనోహర్	0-5-0	వసంతా	0-2-6
లెండర్ (మేలు)	0-5-0	కర్పూరపు	0-2-0
" మధ్యరకం	0-4-0	సోపు గింజలది	0-2-6
వట్టివేరు	0-4-0	లవంగపట్టు	0-1-0
కోవా	0-4-0	విజిటాల్	0-1-6
కార్పాలిక్ మధ్యరకం	0-4-0	విండో సర్	0-1-8
గోరింటి	0-4-0	కార్పాలిక్	0-1-8
గులాబి	0-4-0		

ప్రతి ఆర్డరుతోను ఎనిమిది అణాలు అడ్వాన్సుగా పంపవలెను.
మొత్తముగా కొనువారికి కమీషను యివ్వబడును.
పి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.
స్వదేశీ సామానుల అంగడి,
నెం. 25, రంగ నామకులు పేట, నెల్లూరు.
1207

వివాహ నోటీసు.
చక్కని వైశ్యకన్య కావలెను.
వరుడు S.S.L.C. విద్యార్థి, 16 సం॥ వయస్సు.
అన్ని సంగతులకు (1881)
Apply to:—
సబ్ రిజిస్ట్రారు, నరసారావు పేట, గుంటూరుజిల్లా.

విషజ్వరము! ఇన్ ఫ్లు ఎంజా విషవడిసెము
ఇన్ ఫ్లు ఎంజా సాల్సు (తేక విషజ్వరములకు ఉప్పు) ఇది ఈ రోగమును నిర్మూలముచేసి ప్రాణములను కాపాడును. ఇతరవివరములను గోరువారు, (1858)
హారిదాసర్ వైద్యశాల, రాయపురం, మద్రాసు.

కనీగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. P. 13 of 1918.

(1884) పిటిషనరు:—పోడపాటి చంద్రమ్మ.
ఇందులకు సజలమైనవాకి తెలియజేయుడ మేను నగా కనీగిరి డిస్ట్రిక్టు ముక్ సభ కోర్టు ఫయిలు, డి. పి. 1918 సంవత్సరం 1 నె 13 యన వాదియగు పోడపాటి నుబ్బయ్య భార్య, పోడపాటి చంద్రమ్మ తన భర్తకు రావలసిన యావత్తు అప్పులను తండుకొనుటకు గాను యీ కోర్టులో వారను సర్టిఫి కేటు యిచ్చుచు మనవిచేసుకొని యున్నది గనుక, ఆ మరుపు దారునికి వుండేను బాధ్యతనుబట్టి మీకు ఆక్షేపించుట కిష్టమున్నయెడల మీయొక్క బాధ్యతను స్థాపించుకొనుటకు తగిన సాక్షి సాధనములు మొదలగు బుబావులతో యీ కోర్టు ఎదుట 1918 సంవత్సరం 11 డిసెంబరు నెల 20 తేదీ లోగా హాజరయి తెలియపరుచుకొనవలయును.
1918 సంవత్సరం నవంబరు నెల 80 తేదీన నాచేవ్రా లున్నా కోర్టు ముద్రయున్నా వేయబడ్డది.
District Munisiff.

పాళ్ళపు వేంకటాచల 594
పండితులవారి సిద్ధాపదములు.
లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నివృద్ధినను
వ రి కిం పు డు.
ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సిలోన్, సలెయన్, గోవా, ఫిజీ, బెలెంజీ, ఈస్ట్రాఫ్రీకా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ వీ సిద్ధాపదమును, ఉపయోగించుచున్నారు.
మహాభారతము “ఒకేయొక లోకామయహార” కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యింటు మన్నయెడల, మాటికి కైదులు నమయముకు, నీటింది, ముంరపెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.
శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజము శోషి, బలహీనత, అసాశోగ్యము, చెడ్డనీటిమండి గజుగు వికారము, ఇన్న బిడ్డలకు గజుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపద ప్రసవచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలగును.
కైద్యశాలలో వశేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కర్పూటక మూలికలనుండియే యావధములకు తయారు చేయుచుండురు.

శిశువులైన యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయం దును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.
అనుపానప్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 260 మాత్రలన్న సీసా 4 అణాలు మాత్రమే.
శి సీసాల కొరకసారి తెప్పించుకొని బహుల ఖర్చునొనరి మా 1-9-0
12. సీసా లొకసారి కొనిన 2-14-0
25. సీసా లొకసారి కొనిన 5-5-0
మను ప్రశోగములకు మావద్ద అయ్యుక్కేడియ సిద్ధాపదములు గొరకును.
అలానము:— శ్రీ సీతారావువైద్యశాల, మైసూరు.